

V I E N Y B Ė

71 M. 7 N.

412 Bedford Avenue
Brooklyn 11, N. Y.

1957 M. VASARIO (FEBRUARY) 13 D.

Telefonas:
EV 4-0862

KAINA 10 c.

IZRAELIS NEPASITIKI EGIPTO GARANTIJOMIS

VASARIO 16

Laisvė yra didžiausias žmonijos turtas. Ji brangi kiekvienam ir visi jos siekia. Pavergtos tautos veda žūtbutinę kovą už laisvę, kurioje žūna milijonai žmonių. Toje kovoje netiesioginiai dalyvaujame ir mes.

Štai artinasi Vasario 16 diena, kuri 39 kartą primena mums Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimą. Ši diena, buvusi mums džiaugsminga, šiandien įgavo pobūdį didelio ryžto ir viešos kovos prieš Lietuvos pavergėją.

Tą dieną iškilmingai minėdami, atnaujinam ir sustipriname ryžtingumą neuilstamai tęsti savo darbus ir vienokiu ar kitokiu būdu įsijungti į Lietuvos išlaisvinimo kovą.

Tvirtai tikėdami Lietuvos prisikėlimu, giliai pergyvendami tragišką mūsų tautos būklę, gausingai dalyvaukime Vasario 16 minėjimuose, o tuo pačiu remkime Lietuvos Nepriklausomybės Fondą.

Auką siųsti LNF išdinko vardu:

Kazys Siliūnas
134-34 Franklin Avenue
Flushing, New York

LNF VALDYBA

Dr. Kazys Grinius tebėra gyvas...

Italų kalba leidžiamas „Elta Press“ redaktorius kunigas V. Mincevičius nežino, kad buvęs Lietuvos Respublikos prezidentas yra miręs.

Jis Elta-Press sausio mėn. numeryje italų informuoja, kad buvęs Lietuvos Prezidentas K. Grinius sulaukė 90 metų...

Toliau duodamas kelis dr. K. Griniaus biografijos bruožus, taip baigia:

„Šiuo metu prezidentas rašo mokslo veikalus ir ruošia savo atsiminimus spaudai. Lietuviai užsienyje su dideliu dėkingumu ir meile atšventė to didelio patrioto ir žymaus valstybės vyro 90 metų gimimo dieną.“

TRIMITAI ŠAUKIA - TĖVYNĖ LAUKIA. — 1940 m. vasario 16 d. Lietuvos kariuomenės trimitininkai vėliavos pakėlimo metu Gedimino pilies bokšte, Vilniuje.

Į LAISVUOSIUS LIETUVIUS

Vliko atsišaukimas Vasario 16 proga

Vasario 16 Dienos Nepriklausomybės paskelbimo Aktas lietuvių tautai galioja kaip amžinas politinis įpareigojimas, kad Tauta turi būti laisva ir Lietuva turi būti nepriklausoma valstybė. Nors šiandien lietuvių tauta patekusi svetimon vergūven o Lietuvos valstybė svetimųjų okupuota, Vasario 16 Dienos aktas lieka mums didžiuoju įsakymu.

Jis įpareigoja mus išlaisvinti tautą ir atkurti Nepriklausomą Lietuvos valstybę. Esančius išėvijoje jis įpareigoja išlikti lietuviams, lietuviams išauklėti priaugančias kartas, visad atsiminti tragišką tautos padėtį, visad dėl tautos laisvės ir Lietuvos nepriklausomybės atstatymo kovoti, aukoti ir aukotis.

VLIKas sveikina visus laisvus lietuvius visuose žemės kontinentuose. Sveikina ir kviečia suburti lietuviškas eiles laisvinimo darbams.

Vasario 16-toji tebus diena, kada visame pasaulyje esą lietuviai pasijunta kaip viena šeima su bendrais sie-

kiais ir tikslais, visi lygiai trokštą dalyvauti Lietuvos išlaisvinimo kovoje.

Vasario 16-ją tegu visį laisvėje esą lietuviai persiima ir pajunta savo brolių pavergtame krašte arba Sibiro tremtyje laisvės troškimą, tesupranta padėties rimtumą ir jiems tenkančią istorinę atsakomybę.

Šiomet Vasario 16-ją Dieną švenčiame ypatingose sąlygose. Egipto, Lenkijos, o ypač Vengrijos įvykiai parodė pasauliui tikrąjį bolševizmo veidą. Tarptautinė padėtis pajudėjo. Nubluko Genevos šypsniai. Niekas nekamba apie taikią koegzistenciją. 1956 metų įvykiai net visus abejojančius įtikino, kad bolševikams tėra eilinis imperializmo varžovas, nekaltų tautų pavergėjas, policinės diktatūros smurto garbintojas, teroru paremto gyvenimo vairuotojas, dirbančiųjų masių išnaudotojas.

Lietuvos laisvinimo kovai atsiranda platesnės perspektyvos. Lietuvių tautos pavergimas, kaip pavyzdys bolševikiškos klastos ir ap-

gaulės, jau yra vis dažniau minimas Vakarų tribūnose.
(Nukelta į 3 psl.)

Kada pagaliau ji bus svarstoma?

Anglai ir prancūzai jau seniai pasitraukė iš Egipto. Bet dėl Izraelio kariuomenės pasitraukimo iš Gaza ir Akaba sričių, Jungtinės Tautos teberauja ridiką.

Jungtinės Tautos ir iš dalies Amerika tebereikalauja besąlyginio Izraelio kariuomenės pasitraukimo. 'New Yorke' ir 'Washington' net kalbama apie sankcijas Izraeliui.

Todėl Izraelio užsienio reikalų ministeris, ponis Golda Meir, šiomis dienomis spaudos atstovams pasakė:

Izraelio kariuomenė nepasitrauks iš tų sričių, kol Egiptas mums negarantuos taikos ir laisvo susisiekimo Akaba įlanka. Nei ekonominės, nei politinės sankcijos, apie kurias dabar kalbama Jungtinėse Tautose, mus neišgąsdins.

Be Egipto garantija, be Jungtinių Tautų Asamblėjos garantijos, anot p-nios Meir žodžių, nieko nereiškia.

Įdomu, kad apie Egipto garantijas Izraeliui nekamba nei Jungtinių Tautų generalinis sekretorius Hammarskjöld, nei Amerikos valstybės sekretorius Dulles.

Aliejaus versmų interesai verčia pataikauti arabams, kurių galvojimo rėmuose, deja, vis dar netelpa Izraelio valstybė.

LAIŠKAI

PRAEITAI METAI LIETUVIŠKŲ KNYGŲ BUVO IŠLEISTA NET 130!

Del „Lietuviškosios knygos 1956 m.“ (p. V. Meškauskos str. Vienybės š. m. Nr. 5, 4 psl.) tenka pastebėti, kad JAV leidinių skaičiuje (12,538 knygų) pažymėta nemaža smulkių leidinių, brošiūrų, Laisv. pasaulio lietuvių stambių ir smulkių leidinių 1956 m. pasirodė apie 130 (dar nebaigta statistika, bibliografijos darbai dažnai nebelieka laiko po dienos darbo dėl tos duonos kasdieninės...)

Bet atmetus visus pakartojimus ir skaitant knygomis storesnius leidinius platesniems skaitytojų sluoksniams skiriamus, turime p. V. M. sąrašą kiek padidinti.

Bendrybių skyriuje žymėtini: „Liet. Enciklopedijos“ VII, VIII, IX, F. Lavinsko „Amer. liet. laikraščiai 1879-1955“, vaikų literatūroje – N. Butkienės „Dvynukės“ ir S. Džiūgo „Keturi valdovai“. Filosof. sk.: S. Ylos „Laisvės problema“. Relig. sk.: vysk. dr. V. Brizgio „Marija danguje ir žemėje“, dr. A. Kučio „Sv. Petro liet. parapija, S. Boston“. Visuomen. mokslų sk.: dipl. inž. Z. Bačelio „Kolchozai Lietuvoje“ ir dr. J. Balio „Liet. mitologijos sakmės“. Taikom. mokslų sk.: dr. A. Gusseno „Dantis jų priežiūra“. Geroškai daugiau turėjome ir literatūros skyriuje. Tikrai gaila, kad vertinga dr. V. Mačiūno studija „A. Mickevičius liet. l-roje“ pasirodė tikrai kaip labai riboto tiražo atspaudas, seniau „Aidai“ kitaip daįdavau... Poezijoje praleista: B. Augino Paparčio „Vėduklė“, A. Bagdono „Sutemę ugnys“, K. Grigaitytės „Širdis pergamente“. Nepaminėtas A. Baranausko novelių rinkinys „Sniego platumos“, beje ir A. Landsbergio „Ilgoji naktis“ tos pačios rūšies... Pasirodė antrosios dalys romanų: Baltijos Žuvėdros „Grandinių“ ir A. Valucko „Nemuno“ sūnūs“. Humorą atstovauja S. Bijūno „Gal pirkite, parduodam respubliką“ ir V. Viksvos bei V. Varpos „Juoktis sveika“.

Biografijų sk. minėtina S. -Sužiedėlio „Kunigas Jonas nuo

Kryžiaus“ (kun. J. Švagzdžio biografija).

Netrukus pasirodys Kult. Fondo leidžiamos „Knygų Lentynos“ pr. m. Nr. 1 - 3 ir vėliau Nr. 4 - 12. Ten skaitytojai rās pilną knygų produkcijos vaizdą. Biuletėnio prenumerata metams JAV ir Kanadoje tikrai \$2.00, kitur \$1.00. Adresas:

Lithuanian Bibliographical Service, 602 Harvey St., Danville, Illinois.

MILIJONAS PARASŲ - MILIJONAS DOLERIŲ!

Praeity metų lapkričio 29 d. Chicagos Lietuvių Tarybos posėdyje ALTO pirmininkas L. Šimutis pateikė savo sumanymą ruošti JAV Prezidentui lietuvių peticiją su milijonu parašų, kuri turėtų būti įteikta Washington, lietuvių organizacijoms dalyvaujant ir primygtinai prašant suaktyvinti pavergtųjų tautų – Lietuvos – vadavimą.

Taryba labai entuziastingai tą projektą priėmė. Tada dr. K. Drangelis pasiūlė, kad renkant tokiai peticijai parašus, surinkti ir milijoną dolerių Lietuvos vadavimo reikalams.

Ir kas galėjo tokiam pasiūlymui nepritari? Lėšos reikalingos, o šaltiniai joms gauti išsenka. Reikia rasti naujas būdas lėšoms telkti. Suprantama dideli projektai ne taip greitai įvykdomi. Dažnai jie tik projektai ir palieka. Bet šį kartą taip nebus. Lašas po lašo ir uolą pratašo. Energingas visuomenininkas dr. K. Drangelis savo projektą jau „tašo“. Jis nepraleidžia progos, kur tik galima, tą projektą skelbti ir diskutuoti ir, reikia pripažinti, jam sekasi. Skaitėme laikraščiuose, kad jis tą projektą referavo ir Liet. Prekybos Rūmų susirinkime, kur juo labai buvo susidomėta.

Dr. Drangelis, kaip teko patirti, iš tikrųjų rengiasi dirbti. Netolimoje ateityje jis kviečia savo artimesnių bendradarbių posėdį ir ten, jau su apytiksliai

išdirbtu planu rankose, tą darbą pradės konkrečiai organizuoti.

Kas nežino, kad tokiam dideliui darbui reiks daug posėdžių kviešti ir įvairių komisijų steigti bei įgaliotus atstovus skirti kolonijose. Tai, tiesa, bet kiekvienas darbas, atkakliai dirbamas, apsilvainuoja pasisekimu.

Linkėtina ir dr. K. Drangeliiui nenuleisti rankų ir pradėtąjį darbą rimtai vykdyti. Nėtenka abejoti, kad jis, dirbdamas, greičiau sutelks milijoną dolerių už tuos, kurie daug kalba ir rašo, bet konkrečiau darbo vis dar nepradeda.

K. Petrauskas
Chicago, Ill.

HARTFORD, CONN. IR Apylinkės miestų dėmesiui! PARCELS TO RUSSIA, INC.

1530 Bedford Avenue
Brooklyn 16, N. Y.
Atidare ofisą šiuo adresu:
651 ALBANY AVENUE
HARTFORD, CONN.
Tel. CHAPEL 7-5164

Mūsų firma yra patikima siuntinių siuntimui į SSSR, Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą ir kitur. Esame įgalioti Inturisto Maskvoje. Muitas apmokamas čia. Garantuojame pristatymą. Atidara kasdien ir sekmadieniais.

RAMINĖS

Itamunų arbatą visada yra gera gerti. Raminių šviežių žiedų puse svaro kainuoja \$1.25.

Liepos žiedų arbata geriamama praktaviui sukelti, puslės, inkstų ir persišaldymo ligoms gydyti. Liepos žiedų puse svaro - \$1.25.

Pupalaiškis (kartusis) vartojamas gydyti kepenims, škorbutui, geltingei, reumatizmui ir kirminams išvartinti. Pupalaiškių lapų puse svaro - \$1.25.

Trejanika tinka pašalinti įvairiomis vidurių piktybėmis! Visą kartą gali gauti už prisijutus \$4.00.

ALEXANDER'S CO.
414 Broadway
South Boston 27, Mass.

LIETUVIŲ DĖMESIUI!

NEWARKE ATIDARYTAS OFISAS SIUNTINIAMS GABENTI Į SSSR

Į Ukrainą, Lietuvą, Latviją, Estiją ir kitus kraštus.

Siunčiame maisto produktus, naujus ir dėvėtus drabužius, medžiagas, vaistus ir t. t.

Siuntiniai išsiunčiami 48 valandų bėgyje.

Siuntėjui įteikiamas pašto pakvitavimas apie išsiuntimą.

Siuntiniai pristatomi gavėjui 7 - 8 savaitių bėgyje.

Siuntiniai siunčiami oro paštu pristatomi 7 - 10 dienų bėgyje.

Siuntėjas gauna asmenišką gavėjo pakvitavimą.

Visi siuntiniai siunčiami su jau apmokėtu muitu.

PRISTATYMAS GARANTUOTAS

Slyskite siuntinius giminėms.

Ofisas atdaras kasdien nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro.

Šeštadieniais nuo 9 val. ryto iki 4 val. p. p.

Netoli Pensylvanijos stoties Newark.

PACKAGE EXPRESS CO.

314 MARKET STREET, NEWARK, N. J. MITCHELL 2-2452

Siuntiniai siunčiami Parcels to Russia, Inc. leidimu

SAVINGS ACCOUNTS
CORDIALLY INVITED

Latest Interest Rate **3%** A YEAR

Compounded semi-annually January and July

Interest begins the FIRST day of the month on deposits made during the first 10 BUSINESS days of January and July, the first 5 BUSINESS days of April and October and the first 3 BUSINESS days of all other months when left until the end of the interest period.

THE *Kings County* SAVINGS BANK

Incorporated 1860
135 BROADWAY at BEDFORD AVE.
539 Eastern Parkway at Nostrand Avenue
Your Deposits in This Bank Are Fully Insured Up to \$10,000
Member Federal Deposit Insurance Corporation

JONO IR ANGELINOS ANDRIULIŲ IR JŲ ŠEIMOS MICHIGAN FARM SŪRIS

Fountain, Michigan

Jūs esate namuose ar kur keliaujate, visuomet reikalaukite Michigan Farm sūrio. Šis sūris jau per ilgus metus gaminamas Jono ir Angelinos Andriulių ir jų šeimos, Fountain, Mich. JI GALITE PIRKTI IR VALGYTI SU PILNU PASITIKĖJIMU. Visos geresnės maisto krautuvės su pasididžiuo aprūpina jus su šiuo tikru lietuvišku sūriu. Apsaugokite save ir savo artimuosius, neleiskitės perkaltėti, kad pirktumėt pakaitalą.

REKALAUKITE TIK MICHIGAN FARM SŪRIO

Jeigu abejojate, paprašykite pamėginimui. Jūsų skonis jums pasakys. Mes norime, kad jūs patys būtumėt sprendėjas. Mes esame labai dėkingi sūrio mėgėjams ir geresnės maisto krautuvėms, kad jūs tiek išpopuliarinot Michigan Farm Sūrį, kuris paliko visų mėgiamiausiu. Mes pasižadame ir toliau jums gaminti tik patį geriausią sūrį.

MICHIGAN FARM CHEESE DAIRY, INC.

Vienintėliai šio sūrio gamintojai FOUNTAIN, MICH.

Aptarnavimui ir informacijai rytuose prašome kreiptis:

PETER LISASUKAS
69-15 53rd Avenue, Maspeth, N. Y. Tel. TW 4-8087

VICTOR ABECUNAS
351 Park Street, New Britain, Conn. Tel. BA 3-1342

WILLIAM PASCHALL
718 Callowhill Street, Philadelphia, Pa. Tel. LO 3-3144

JONAS JAKUBAŪSKAS
634 N. Denison Street, Baltimore, Md. Tel. Longwood 6-2622

MECISLOVAS KAVALIUSKAS
24 Prospect Street, Hyde Park, Mass. Tel. Hyde Park 3-3975

GEORGE GALUNAS
1400 Caniff, Detroit, Mich. Tel. T. W. 8-7062

TRAUN'S BAR

RESTORANAS IR BARAS
AUGUST. TRAUN, Savininkas

N. E. COR. 7th IR DAUPHIN STREET, PHILADELPHIA, PA.

Telefonas: POplar 5-9785

VIENYBĖ

LITHUANIAN WEEKLY

Established in 1886

Juozas Tyliava

Editor & Publisher

V. Meškauskas, Associate Editor

V. Gedgaudas, Managing Editor

Valerie Tyliava, Business Mgr.

Editorial & Business Office

412 Bedford Avenue

Brooklyn 11, New York

Tel. EVERgreen 4-0862

Entered as Second Class Matter

October 23, 1907 at the Post

Office of Brooklyn, N. Y.

SUBSCRIPTION RATES

USA per year \$5.00

Other Countries \$6.00

Advertising rates on application

SAVAITĖ PASAULYJE

* Izraelis atmetė Eisenhowerio prašymą atitraukti savo kariuomenę iš Gazos ir Akabos.

* Sovietų Sąjunga nutraukė naftos siuntimą Izraeliui.

* Paryžiuje mirė Gregoire Gafenco, buvęs Rumunijos užsienio reikalų ministeris, aktyviai dalyvavęs Rytų Europos tautų išlaisvinimo darbe.

* Kancleris Adenauer gavo slaptą premjero Bulganino laišką, kurio turinį jis atsisako skelbti. Adenaueris optimistiškai žiūri į santykių vystymąsi tarp Vokietijos ir Sovietų Sąjungos.

* Artimiausiu laiku prasidės derybos tarp Amerikos ir Lenkijos dėl santykių pagerinimo.

* Bedarbių Amerikoje sausio mėnesį buvo 1,660,000 daugiau, negu gruodžio mėnesį. Bet specialistai tai laiko normaliu reiškiniu, nes žiemą visada sumažėja darbai žemės ūkyje.

* Anglijos karališkieji rūmai paneigė Amerikos spaudos paskleistus gandus apie nesantį taiką tarp karalienės ir jos vyro.

* Italijos socialistai, Petro Neni vadovaujami, po 10 metų bendradarbiavimo su komunistais, įsijungė į socialdemokratų partiją.

* Erich Ollenhauer, Vakarų Vokietijos socialdemokratų partijos vadovas, kanclerio Adenauerio oponentas, atskrido į Jungtines Valstybes dviejų savaičių vizitui.

* Laikraštėninkas William Worthingy, šiomis dienomis grįžęs iš komunistinės Kinijos, sako, kad kinai yra išmintingesni ir praktiškesni už rusus.

* Pentagonone tvirtinama, kad 1982 m. bus galima skristi į mėnulį. Tam reikalui jau esą išleista 8 bilijonai dolerių.

New Yorko lietuviams!

Turime garbės kviešti Jus atsilankyti į Lietuvos Nepriklausomybės Paskelbimo 39 metų sukakties minėjimą įvykstantį

1957 M. VASARIO 16 D.,
šeštadienį, šia tvarka:

I. 10 val. Pamaldos

Tėvų Pranciškonų koplyčioje,
680 Bushwick Ave., Brooklyn, N. Y.

II. 6 val. vak. Lietuvių Amerikos
Piliečių Klube, 280 Union Ave.,
Brooklyn, N. Y. —

1. Gen. Konsulo J. Buario žodis,

2. Adv. N. Rastenio (iš Baltimorės) paskaita,

3. Meninė dalis:

Operos solistė Vince Jonuškaitė
Muzikas Aleksas Mrozinskas
Dramos akt. V. Žukauskas ir
Romualdas Kisielius.

III. Po meninės dalies —

Vienoje salėje — banketas, kitoje — šokiai.

Įėjimas į iškilmingąjį posėdį ir šokius \$1.00. Moksleiviams ir studentams iki 18 metų amžiaus įėjimas nemokamai

Įėjimas į visas minėjimo dalis, įskaitant ir banketą, \$3.00.

Tautos Šventei Ruošti New Yorko Tautinių Organizacijų Komitetas.

V. Abraitis

Pr. Narvydas

E. Čekienė

Dr. B. Namickas

J. Ginkas

A. Senikas

S. Jakštas

O. Valaitienė

D. Klinga

J. Valakas

Juozas Ginkus savo saldinių krautuvėje, 495 Grand Street, Brooklyne, kaip matome yra pasiruošęs tradicinei saldinių šventei. Širdies pavidalo saldinais ir kitokiomis dovanomis dabar išdėtos Ginkų saldinių krautuvės sienos ir langai.

TYLUSIS SCENOS JUBILIATAS

Gruodžio mėn. sukako 35 metai, kai Valstybiniam Lietuvos Teatre pradėjo dirbti Stasys Pilka.

Stasys Pilka tikrai yra nusipelnęs aktorius - režisierius vertas mūsų visuomenės tinkamo pagerbimo.

Teatrinę karjerą Stasys Pilka pradėjo ten, kur ir dauguma mūsų vyresnės kartos aktorių — Petrapilyje. Dar būdamas gimnazistu jis dalyvauja lietuviškų vakarų vaidinimuose: vaidindamas ir deklamuodamas. Vėliau, tam pačiam Petrapily baigia „Škola Ruskoj Dramy“ ir 1921 m. grįžęs į Lietuvą įsijungia į Valstybinį Dramos Teatrą.

1926 - 1929 m. Pilka apvažiuoja beveik visas lietuvių kolonijas Amerikoje su Dzimdzi - Drimdzi ar statydamas atskirus veikalus didesnėse kolonijose su vaidintojais. Jį žino Brooklynas, Chicaga ir kitos didžiosios lietuvių kolonijos.

Parvykęs Lietuvon, dirba Valst. Teatre, kaip aktorius-režisierius, bendradarbiauja spaudoj teatro klausimais, renka Lietuvos teatro istorinę medžiagą, organizuoja provincijoj teatrinę veiklą. Dažnai girdimas valst. radiofone, literatūros vakaruose. Ruošia atski-

rus spektaklius Liaudies Namuose ir kitur. Stasys Pilka išskyla į pirmaujančių scenos žmonių tarpą.

Tremty, Vokietijoje, aplanko lietuvių DP stovyklas su rečitaliais.

Atvykęs į JAV 1948 m. suorganizuoja „Lietuvių Teatrą“, duoda vertingų pastatymų, susilaukusių tinkamo publikos įvertinimo. Taip pat lankosi

lietuviškose kolonijose su rečitaliais.

Šiuo metu Stasys Pilka gyvena Chicagoj ir ruošia „Teatro Almanachą“, kurių netrukus pasirodys ir rašo knygą „Veidai ir Kaukės“. Be to, bendradarbiauja spaudoje.

Jubiliatui linkėtina ištvėmės darbe ir būtų gražu, jei jubiliejaus proga, būtų surengta mūsų visuomenės tinkamas Stasiui Pilka pagerbimas. V. Z.

Į LAISVUOSIUS LIETUVIUS

(Atkelta iš I psl.)
Mūsų pastangos, siekusios laikyti Lietuvos bylą aktualią, pradeda duoti pirmuosius daigus. Pastangos nenuėina veltui. Tai turi paskatinti prie dar didesnio jėgų įtempimo. Jeigu ištvėrėme iki šiol, turime ištvėrti ir toliau. Neturime teisės nei pavargti nei ilsėtis. Priešingai, matydami pirmuosius laisvinimo kovos laimėjimus, padauginime savo jėgas iki maksimumo.

Laisvasis Lietuvi! Tautos kančia yra ir tavo kančia. Tavo balsas ir dalis šiose grumtynėse yra svarūs. Stok į darbų bendrą rikiuotę! Dėk savo dalį į bendrą tautos reikalą.

Kada tauta yra pavergime, negali pilnai džiaugtis lai-

sve, kurią radai svečioj šalyje. Tik tautos laisvė ir tave padarys tikrai laisvu!

Kada tauta alkaną, negali būti sotus gerbuvio krašte. Juk ašara rieda, kai skaitai brolio laišką iš alkanos Lietuvos ar iš šalto Sibiro. Laikas ir jiems būti laisviems ir sotiems. Laikas ir jiems turėti viską, ką turime laisvuose vakaruose.

Darykime viską, kad pavergtų brolių ir seserų kančios būtų sutrumpintos.

Vasario 16 diena tebus mums visiems bendro susikaupimo, bendro susiklausymo, bendro ryžto diena — viską aukojame tautos laisvei ir Lietuvos išlaisvinimui.

Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas

Dabar

Laikas bėga. Jau 39 metai, kai Lietuvos Valstybės Taryba Vilniuje paskelbė Vasario 16 Akta.

Atsimenu šio istorinio įvykio metinės sukakties minėjimo iškilmes Vilkaviškyje. Kartu buvo reikiama protestas prieš vokiečių okupaciją, -- okupaciją, kuri savo ragais ir nagais tada dar buvo jaučiama visoje Lietuvoje.

Tai buvo spontaniškas minėjimas, kuriame ypač aktyviai dalyvavo kaimo jaunimas.

Kapsai, kurie jau ir taip buvo pasirengę joti į karą, savo arklius apkaisę tautiškomis spalvomis, lyg patvinusi upė, liete užliejo miestą.

"Pasėjau kanapę ant marių krantelio,

Ei, vija kanapija, ant marių krantelio!"

Tokios ir kitokios dainos tada veržėsi iš tvarkingai išsirikiavusių ir linksmai žygiuojančių artojų krūtinų.

Tai buvo pirmoji šalies jaunystės šventė, kurią atsiminęs, nė nepajunti, kaip ašara suvilgo blakstienas.

*

Amerikos lietuvis visados buvo jautrus Lietuvos reikalams.

Į kiekvieną Tėvynėje gyvenančių brolių ir seserų šauksmą jis tuojau ištiesdavo savo ranką.

Amerikos lietuvių pagalbos ranka, ištiesta skersai Atlantą broliui Tėvynėje, niekad nebūdavo tuščia.

Taip buvo 1906 m. vasario 22 d., kai Amerikos lietuviai, sužinoję apie didįjį brolių seimą Vilniuje rinkosi Philadelphiaje.

Taip buvo 1918 m. kovo 13 d., kai Amerikos lietuviai, sužinoję apie Lietuvos Valstybės Tarybos žygį Vilniuje, susirinko New Yorke.

Visuotinis Amerikos Lietuvių Seimas, kuriame tada dalyvavo tūkstančio ir vieno šimto organizacijų atstovai, buvo ženklas, kad išseivio širdis plaka tuo pačiu laisvės troškimo ritmu.

Amerikos lietuvių meilė gimtajam kraštui, prireikus, būtų galima apibūdinti trimis žodžiais:

Buvo, yra, bus.

*

Ruošiantis Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo 39 metų sukakties minėjimui, kai kam gali kilti ir toks klausimas:

Kada Amerikos lietuviai pradėjo minėti šią sukaktį?

Tai buvo 1921 m. pradžioje. Amerikos lietuvių spaudoje buvo paskelbtas pirmojo Lietuvos pasiuntinio Washingtonė, Jono Vileišio, atsišaukimas, raginant visuomenę "apvaikščioti" Vasario 16 Akto paskelbimo trijų metų sukaktį.

Nuo tada Amerikos lietuviai savo kolonijose kasmet iškilmingai mini šią sukaktį.

Ilgainiui, mūsų visuomenės veikėjų pastangomis, Vasario 16 švente pradėjo domėtis miestų mērai, valstybių gubernatoriai ir net federalinė vyriausybė.

Pavyzdžiui, teisėjo Laukaičio pastangomis, 1936 m. Marylando valstybės legislatūra priėmė įstatymą įgaliodama gubernatorių kasmet, vasario 16 d., paskelbti "Lietuvos Respublikos Dieną."

Dabar "Lietuvos Respublikos Diena" skelbiama visose tose valstybėse, kur tik lietuvių gyvenama.

*

Lietuvai netekus nepriklausomybės, Vasario 16 Akto reikšmė pasidarė dar svarbesnė.

Kaip 1919 m. vasario 16 d. Lietuvos gyventojai bodėjosi vokiečių okupacijos likučiais, taip šiandien, minėdami Vasario 16 sukaktį, Amerikos ir viso pasaulio lietuviai bjaurisi Maskvos okupantais.

(Nukelta į 9 psl.)

TARP BENDRUOMENĖS IR AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBOS

Bendruomenė - kovos priemonė prieš ALTą.- Kas geriau gali reprezentuoti lietuvius - fabriko darbininkas ar laikraščio redaktorius bei politikai?

Dirvos redaktorius B. Gaidžiūnas neseniai nustebo **Drauge** paskaitęs L. Valiuko kaltinimus Bendruomenės vadovybei. Girdi, „iki šiol, jei jau ko blogo norėjai apie Bendruomenę išgirsti, reikėjo dairytis į Sandaros puslapius arba pasiskaityti ką Vienybėje rašo V. Meškauskas apie paskirus Bendruomenės darbus“. Toliau B. Gaidžiūnas konstatuoja, kad bendruomenės vyriausioje vadovybėje "siela ir kūnu bendruomenei atsidavęs tėra vienas St. Barzdukas... O kitų beveik negirdėti. Tat kiek gi tada vienas žmogus gali padaryti, kada dar pačiam reikia kasdien skubėti į fabrikinę darbovietę, kad būtų iš ko gyventi ir dar bendruomenei veikti?"

Kreditas S. Barzdukui priklauso ir todėl, kad jis pats turėdamas labai aiškius politinius nusistatymus, sugeba ir kitų nusistatymus pagerbti, o svarbiausia, kad jis neįsivėlęs į „taip vadinamus vlikinius tinklus, kaip dabar pasineš kai kurie Kanados bendruomeninkai.“

Na, paskutinis „nuopelnas“ tolerancijos dvasia ypatingai pasižymi, nes S. Barzduko politinė organizacija iš VLIKo yra senokai pasitraukusi. VLIKo, kad šiuo atveju „frontininkas“ neturi jokio intereso VLIKą remti! Bet ne tam, kad sumažinus asmeninius S. Barzduko nuopelnus, aš pakartojau tas **Dirvos** eilutes. Man rūpi kitas klausimas,

... ir vienas Chicagoje

Clevelande, aiškino vietos laikraščio redaktorius, visą bendruomenę sudaro vienas jos pirmininkas S. Barzdukas. Esu liūdininkas, kad sostinėje Chicagoje visą bendruomenę sudaro jos apygardos pirmininkas, S. Barzduko bendramintis (politine prasme), dr. J. Bajerčius kelių visai „smulkių“ veikėjų asistuojamas. Panašiai ir kitur. Ką tai reiškia?

Gali būti dvi galimybės. Viena, bendruomenei vadovaujant pora asmenų nesugeba apie save suburti kiek daugiau veiklių žmonių. Antra, neveiklumo priežastis guli pačioje idėjoje. Galimas daiktas, kad kiti asmenys padarytų daugiau ar parodytų didesnio sumanumo. Bet gal būt ir ne. Esu daugiau antros galimybės šalininkas.

Kas gi yra bendruomenė?

Kas sudaro lietuvių bendruomenę, ne S. Barzduko reprezentuojamą, bet tikrą, nors ir neorganizuotą? Nagi, visi lietuviai! Tačiau mes esame įvairių svorių, ūgių, skirtingų pasaulžiūrų, kitokių politinių nuomonių! Kas mus jungia? Vienoks ar kitoks sentimentas tē-

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

lynei! Bet ir jis ne vienodas. Vieni mano, kad tėvynėje viskas buvo gražiau ir skaniau, kiti iš jos išsinešė tam tikrą kartėlį. Remiantis tuo vienu nevienu junginiu – sentimentu tėvynei ar savo tautai – galima praveisti Vasario 16 minėjimą, suruošti komunistinio parengimo pikietavimą, surinkti parašus po peticiją, sukviesti minias dainų šventėn ar kokį mitingą ir... tai viskas. Visiems šitiems reikalams turime Amerikos Lietuvių Tarybą, kurią sudaro atskirų organizacijų atstovai.

Tiesa, ir jos vardu praktiškai veikia vos pora asmenų, kiti tik renka pinigus jų veiklai finansuoti, tačiau ALTo veikėjai yra žymiai geresnėje padėtyje už S. Barzduką ir štai dėl ko. Trys ALTo vykdomosios tarybos nariai nedirba fabrikuose, bet... gyvena savo profesijos. Atstovaudami du dienraščius ir vieną savaitraštį, jie yra nuolatiniame sąlytyje su lietuviška visuomene. Ketvirtas vykd. narys yra padaręs didžiausią iš visų lietuvių politinę karjerą Amerikos politiniame gyvenime, jis visados gali pasinaudoti plačiai lietuvių klausoma radijo stotimi. **Teoriškai**, tie asmenys geriau negu kiti gali reprezentuoti lietuvių reikalus JAV. Savaimė aišku, kad lietuvių reikalais bus daugiau paisoma laikraščio redaktoriaus ar amerikiečių politikos nuomonės, negu kurio nors fabriko darbininko, nors jis ir būtų demokratiškai rinktas „bendruomenės“ pirmininku. Deja, **praktiškai**, yra truputį kitaip. Du vykd. komiteto nariai nori tame komitete viešpatauti, jie, kaip sakoma, ilgokai viršunėje ar valdžioje sėdėdami „ištvirko“. Jei Dievas jiems ar jų patarėjams įkvėptų kiek daugiau proto, galėtų būti visai gerai. Dabar kai kurios grupės „Bendruomenę“ remia tik taktiniais sumetimais, kad pakenkus Altui ir tuo pačiu Vlikui.

Kultūra ne masės reikalas

Žinoma, šioje vietoje „bendruomenininkai“ galėtų sušukti, o kur „kultūra“, ALTas nesirūpina kultūros reikalais. Čia tačiau galima jų paklausti, ką jūs suprantate žodžiu „kultūra“? Lietuvių kalbos dėstymą parpinėse mokyklose? Tai seselių reikalas. Jei jos ir klebonas jaus spaudimą iš tėvų pusės, but tuo rūpinamasi. Tai vienintelė priemonė šiame reikale pasiekti kiek gerėsnį rezultatą. Gi „raštas“ iš „Bendruomenės“ centro nepadarys jokio įspūdžio. Dainų šventė? Ją pravedė keli dainos entuziastai. Nebūtų bendruomenės, ją ga-

lėtų „globoti“, jei tokia globa iš viso reikalinga, ALTas. Tą patį galima pasakyti ir apie kitus parengimus. Iš viso, kol bendruomenės nebuvo, įvairių parengimų turėjome daugiau ir jie buvo gausiau lankomi!

Kas gi liečia tikrąją kultūrą, tai ji nėra masinis dalykas. Jai „organizuoti“ nereikia telkti masės, bet jos entuziastus, elitą. Lietuvoje pvz. turėjome valstybinę operą, kurios išlaidymui buvo skiriamas palyginti nemažas valstybės biudžeto nuosimtis. Jei tautos balsavimui būtų pastatytas tačiau klausimas, ką statyti, sakykime, „Don Žuaną“ ar Veprų žemės mokyklai naują tvartą? Rezultatai būtų, mano nuomone, visai aiškūs. Tauta demokratišku būdu pasisakytų už tvartą.

„Bendruomenė“ buvo VLIKo sugalvota. Ji gal ir tinka ten, kur lietuviai naujai kūrėsi, pvz. Australijoje. Čia, JAV lietuviai organizuotą gyvenimą veda per 70 metų. Nepasinaudoti jų patyrimu, neprotinga. O tas patyrimas sako, kad bendra visus lietuvius apjungianti organizacija yra neįmanoma. „Bendruomenės“ kūrimsi praktika tai pakartojė -- jos vardu veikia vos keli asmenys. Man gaila jų. Jų darbas tikrai būtų našesnis, jei jie savo energiją sunaudotų savo organizacijų rėmuose. Juk aplamai paėmus, vienos kurios nors organizacijos laimėjimas yra ir visos tautos laimėjimas.

Dabar, pasiskaitę lietuviškus laikraščius, galime konstatuoti: VLIKas nebeatstovauja visų lietuvių politinei kovai, ALTas blogai dalinąs surinktus pinigus, LNF renka pinigus atskirai. Jei tos senos institucijos negali įgyvendinti vienybės, kodėl to paties reikalauti iš naujagimio. Kur gi logika?

LIETUVIAI ADVOKATAI

CLEMENT A. VOKET
(Vokietaitis)
41-40 74th Street
Jackson Heights 73, N. Y.
NEWTON 9-6620

KESTUTIS W. MICHELSON
87-14 111th Street
Richmond Hill 18, N. Y.
Virginia 6-6060

ST. BREDIS, JR.
37 Sheridan Avenue
Brooklyn 8, N. Y.
AP 7-7083

ANTHONY J. WESLAN
16 Court Street
Brooklyn, N. Y.
TRiangle 5-6116

SKAUTAI IR LIETUVOS LAISVĖ

BR. NEMICKAS

Skautizmo idėja trumpai, bet labai tiksliai ir prasmingai išreiškiama šūkiu – **Dievui, Tėvynei ir artimui!** Tad ir visa skautiškoji ideologija bei veikla yra grindžiama šiais trimis principais. Savame laisvame krašte visos skautizmo mokyklos dėmesys ir visa skautiškoji veikla paprastai būna beveik lygiai koncentruojama į visus tris šiuos skautizmo principus. Tačiau, kai kraštas netenka laisvės, kai lietuviai skautai, išblokšti iš savo tėvynės, tęsia savo skautiškosios mokyklos tradiciją svetimoje žemėje, -- jų dėmesys **Tėvynei** įgyja ypatingą prasmę: jiems nebe pakanka puoselėti tėvynės meilės ir tėvynei aukojimosi kultą, bet tenka įieškoti ir tokių skautiškosios veiklos kelių, kuriais eina pavergtos tautos į laisvę. Kitais žodžiais tariant, lietuviams skautams, kaip ir kitiems pavergtųjų tautų jų likimo broliams, tenka aktyviai įsijungti į krašto išlaisvinimo kovą, naudojant visas priemones, kurias tik žino skautiškojo auklėjimo mokykla. Viena labai svarbi ir naši tokių priemonių yra skautų tarptautinis bendravimas, kur sueina įvairių tautų skautai, vedini bendrojo skautizmo idealo.

Lietuviai skautai ir tremtyje turi progų bendrauti su kitų tautų (laisvųjų ir pavergtųjų) skautais. Mūsų skautai ryžtasi išnaudoti visas tarptautinio skautų bendravimo progas. Suprantama, šiam reikalui mūsų skautų galimybės yra ribotos, nes jų teisinė-formalinė padėtis yra silpnesnė ir materialiniai

ištekliai labai menki. Lietuviai skautai dalyvauja Egzių Skautų Taryboje (mergaitės -- Egzių Skautų Taryboje), tarptautinėse skautų džiamborėse ir kt. Lietuvos vardui garsinti, lietuvių tautos kančias ir skriaudai skelbti, Lietuvos išlaisvinimo bylai skatinti geriausios progos skautams būna tarptautinės skautų džiamborės, į kurias susirenka jaunimas iš viso pasaulio laisvųjų tautų. Mūsų skautai, ten dalyvaujant, turi gražių progų supažindinti kitų tautų brolius skautus, seses skaites ir skautizmu besidominčius bei tokias džiamborės lankančius laisvųjų tautų žmones, turinčius įtakos laisvųjų kraštų politikoje.

Tačiau mūsų skautų dalyvavimas šios rūšies tarptautiniame bendravime yra susietas su didelėmis išlaidomis, kurių jie vieni be lietuvių visuomenės paramos negali pakelti. Tòdėl yra įsteigtas Džiamborės Fondas, kuris telkia visuomenės ir pačių skautų aukas, kad būtų galimas lietuvių skautų vienetų dalyvavimas tarptautiniuose bendravimuose.

Šiuometė tarptautinė skautų džiamborė jau nebe už marių, o Džiamborės Fonde dar matosi dugnas. Tad lietuvių visuomenė, suprasdama mūsų skautų tarptautiniuose sąskrydžiuose dalyvavimo ypatingą reikšmę, -- Lietuvos išlaisvinimo bendrųjų pastangų stiprinimą, -- turėtų savo auka dosniai paremti Džiamborės Fondą, kad jo išteklių stoka nekliudytų mūsų skautams dalyvauti ten, kur yra gera proga Lietuvos

New Yorko skaitės, priiminėjusios svečius Vienybės koncerte, užpraitą sekmadienį. Iš kairės į dešinę (sėdi): Judita Audėnaitė ir Laima Šileikytė. Stovi: Daina Botyriūtė, Irena Vakselytė, Dalia Maurkaitė, Giedrė Noakaitė ir Daiva Audėnaitė.

vardą garsinti, lietuvių tautos skriaudą, laisvės troškulį ir laisvės teisę skelbti.

Kai skautai ar skaitės pasibels į Jūsų duris, neužtrenkite jų. **Jūsų auka**, palengvindama didžiojo ypatingojo skautų uždavinio vykdymą, **atitėks mūsų Lietuvai!**

Lietuvių dailininkų dėmesiui

BALFo Valdyba yra nutarusi įteikti vienam labai žyriam Amerikos asmeniui lietuvių dailininko nupieštą paveikslą, kuris vaizduotų lietuvių bėgimą iš savo Tėvynės nuo komunistų persekiojimo.

Paveikslo dydis apie šešios pėdos ilgio ir maždaug tokio pat pločio. Atlyginimas pagal paveikslo vertę ir susitarimą.

Lietuviai dailininkai su pasiūlymais prašomi kreiptis į BALFo centrą.

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS PASKELBIMO

39 METU SUKAKTIES MINĖJIMAS

Sekmadienį, Vasario 17 d.

WEBSTER HALL Vienuoliktoji gatvė ir Trečioji Avenue **NEW YORKE**

Pradžia 4 v. p.p.

Kalbės:

JAV Kongreso narys **DANIEL J. FLOOD** ir Vienybės Redaktorius **JUOZAS TYSLIAVA**

Meninėje programoje:

Basbaritonas **ARNOLDAS M. VOKIETAITIS** ir Juozo Stankūno vadovaujamas **OPERETĖS CHORAS.** Šokiams gros **JOE THOMAS ORKESTRAS.**

Didžiojo New Yorko lietuviai, atlikite savo tautinę pareigą - gausiai dalyvaukite Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo 39 metų sukakties minėjime.

NEW YORKO LIETUVIŲ TARYBA

LIETUVOS AIDAS

VIENYBĖ

Škotilinių knaunų leidimas skiriasi nuo kitų...
Kiekvienas numeris kainuoja 15 kop.
100 (10) numerų - 1500 (150) kop.
Sąrašas pateraiptai siunčiamas prosiu. Išrašai priima
Išrašai Administracijoje, Vilniaus, Basanavičių g. 2-2, tam tikru
ry spūstis ir visose Lietuvos įspūstose.

Vilnius, antradienis, 1918 m. vasario mėn. 19 d. II metal
№ 22 (70)

LIETUVOS TARYBA skelbia

Lietuvos nepriklausomybę

Lietuvos Taryba savo posėdyje vasario m. 16 d. 1918 m. vienu balsu nutarė kreiptis: į Rusijos, Vokietijos ir kitų valstybių vyriausybės šiuo pareiškimu:

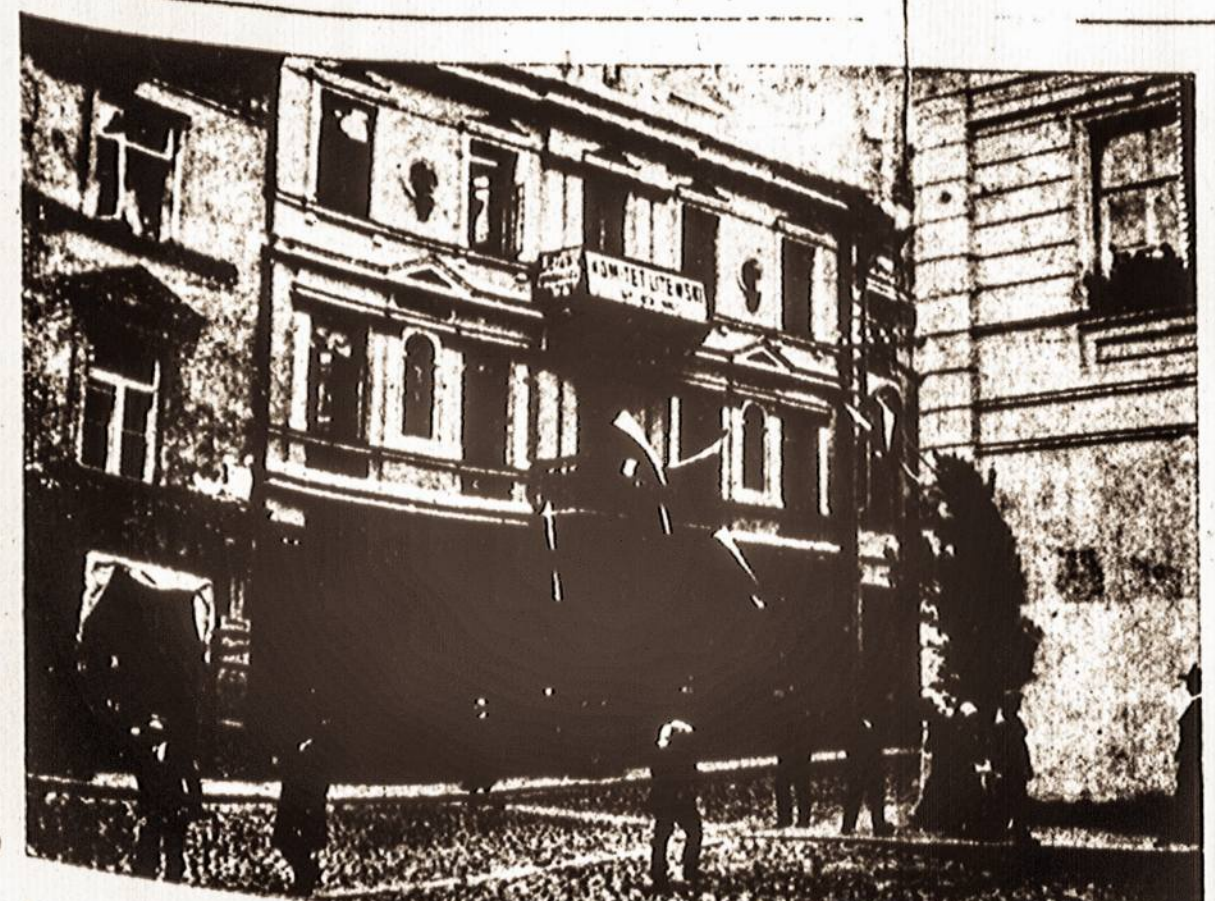
Lietuvos Tarybą, kaip vienintelę lietuvių tautos atstovybę, remdamos pripažintą tautų apsisprendimo teisę ir lietuvių Vilniaus konferencijos nutarimu rugsėjo m. 18-23 d. 1917 metais, **skelbia atstautanti nepriklausomą, demokratiniais pamatais sutvarkytą Lietuvos valstybę su sostine VILNIUJE** ir tą valstybę atskirianti nuo visų valstybinių ryšių, kurie yra buvę su kitomis tautomis.

Drauge Lietuvos Taryba pareiškia, kad Lietuvos valstybės pamatus ir jos santykius su kitomis valstybėmis privalo galutinai nustatyti kiek galima greičiau susauktas Steigiamasis Seimas, demokratinio būdu visų jos gyventojų išrinktas.

Lietuvos Tarybos nariai:
Vilnius, vasario 16 d. 1918 m.
Dr. J. Basanavičius, K. Bizauskas, M. Biržiška, S. Banaitis, P. Dovydaitis, St. Kairys, P. Klimas, D. Malinauskas, V. Mironas, St. Narutavičius, A. Petrušis, Dr. J. Šaulys, K. Saulys, J. Šernas, A. Stulginskis, A. Smetona, J. Smilgevičius, J. Staugaitis, J. Vailokaitis, J. Vileišis.

1957 m. vasario 13 d.

Namai Vilniuje, kuriuose 1918 m. vasario 16 d. buvo paskelbta Lietuvos nepriklausomybė.

Pirmosios Lietuvos nepriklausomybės sukaktuvės iškilmingiausiai buvo paminėtos laikinojoje sostinėje Kaune.

Jau šventės išvakarėse, vasario 15 d., Kaune buvo jaučiama šventės nuotaika. Kasdieniai darbai bei rūpesčiai buvo lyg ir pamiršti ir visur buvo ruošiamasi šokiui ar tokiu būdu paminėti pirmąsias nepriklausomybės sukaktuves.

Vasario 15 d. 20 val. Rotušės salėje įvyko koncertas, kuriame dalyvavo Valstybės Tarybos ir Ministrų Kabineto nariai, svetimų valstybių atstovai ir vokiečių civilinės valdžios šefas Zimmerlė su savo palydovais. Nepriklausomybės šventės išvakarėms iškilmingumo teikė ir vokiečių karių į padangę laidomos įvairių spalvų raketos.

Vasario 16 d., sekmadienį Kaunas pasipuošė tautinėmis vėliavomis, o kai kur ir žalumynais. Languose buvo išstatyti Vytauto Didžiojo, Kęstučio ir kitų Lietuvos kunigaikščių paveikslai. 10 val. 30 min. Katedroje įvyko iškilmingos pamaldos. Po pamaldų vyskupas Pranciškus Karevičius pasakė šventei pritaikintą gražų pamokslą.

"Dievas mūsų prieglauda ir galybė. Todėl nebijojime, kad ir žemė drebėtų", - šiais psalmių žodžiais vyskupas pradėjo savo pamokslą. Toliau jis kalbėjo: - Kiekvienam svarbi ta valanda, kurioj jis pažįsta savo paaukumą, savo gyvenimo uždavinį, idealą. Bet neapsakomai svarbi valanda yra tautai, kada ji supranta, suranda savo tolesniojo gyvenimo uždavinį. Tokią prakliną valandą turėjo lietuvių tauta praėjusiais metais vasario 16, kada ji per savo Tarybą pasauliui pasisakė kaip nepriklausoma valstybė. Ir štai šiandien matome priešais save, greta Tarybos pilną Ministrų Kabinatą, daug kitų valdininkų, turime savo kariuomenę, turime daug lietuviškų liaudies mokyklų, gimnazijų ir kitokių švietimo ir valdžios įstaigų. Išreiškdami Dievui savo dėkingumą, kad Jis leido mums tai pasiekti, atsiminikime šiandien ir visus tuos mirusius ir gyvuosius, kurie per eilę metų savo triusu žadino tautišką susipratimą, savo turto, laisvės ir gyvybės auka ruošė mus prie šito akto - prie Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo, kurie vedė mus per skausmus į šitą garbę. Daug dar bus darbo, daug reikės vargo iškęsti ir

KAIRĖJE: Lietuvos Valstybės Taryba, 1918 m. vasario 16 d. paskelbusi Lietuvos Nepriklausomybės Deklaraciją. Iš kairės į dešinę: (sėdi) J. Vileišis, dr. J. Šaulys, kun. J. Staugaitis, St. Narutavičius, dr. Jonas Basanavičius, A. Smetona, kun. K. Šaulys, St. Kairys ir St. Smilgevičius. Stovi - K. Bizauskas, J. J. Vailokaitis, D. Malinauskas, kun. Vl. Mironas, M. Biržiška, A. Petrušis, S. Banaitis, P. Klimas, Al. Stulginskis, J. Šernas, ir P. Dovydaitis.

1957 m. vasario 13 d.

VIENYBĖ

KAIP BUVO PAMINĖTOS PIRMOSIOS NEPRIKLAUSOMYBĖS SUKAKTUVĖS?

1919 m. vasario 16 d. Kaunas pasipuošė tautinėmis vėliavomis ir žalumynais.- Vokiškieji gatvių vardai buvo pakeisti lietuviškais.- Dėl įvesto tą dieną karo stovio, viešieji susirinkimai neįvyko.

aukų pakelti, kol nepriklausoma Lietuvos valstybė taps stipriai sukurta. Taigi prašydami Dievo tam darbu pagalbos, atsistoję ant virtojo katalikiškosios tiesos ir doros pamato, vienybės laikydamies su valdžia ir su kits kitu, tvarkoje petys į petį stokime į darbą, kad atstatytume, sukurtyume laisvą Lietuvos valstybę. Daug tame darbe bus kliūčių, priešų, bet kai mes dirbsim, kovosim vienybėje su Dievu, jis bus mūsų prieglauda ir galybė. Todėl nebijojim, kad ir žemė drebėtų, kad ir didžiausios kliūtys kiltų, kad ir kalnai grimstų į jūrų gilumas."

Iškilmingos pamaldos, kuriose dalyvavo Valstybės Tarybos ir vyriausybės nariai ir daug visuomenės organizacijų, buvo baigtos "Te Deum Laudamus" giesme. 12 val. viešojoje aikštėje buvo numatytas kariuomenės paradas, o 14 val. Rotušės salėje, Liaudies Namuose ir Tilmanso salėje susirinkimai su paskaitomis. Bet kadangi naktį iš vasario 15 į 16 buvo Kauno miesto paskelbtas karo metas, tai vasario 16 d. buvo atšaukti viešieji susirinkimai. Taip pat nebeįvyko nė kariuomenės paradas.

Reikia pažymėti, kad minint pirmąsias nepriklausomybės sukaktuves, vokiškieji Kauno gatvių vardai buvo pakeisti lietuviškaisiais.

16 val. Miesto Teatre įvyko iškilmingas Valstybės Tarybos posėdis. Šį posėdį pradėjo Valstybės Tarybos vicepirmininkas kun. Justinas Staugaitis. Jis savo kalboje nušvietė lietuvių tautos atgijimą ir Valstybės Tarybos darbus. Baigdamas savo kalbą, jis pažymėjo, kad mums savo valstybę tenka kurti, kaip iš Babilonijos sugrįžusiems žydams, kurie viena ranka statė Jeruzalės mūrus, o antrąją gynė nuo priešų. Lygiai taip pat ir mes: viena ranka statome savo valstybę, o antrąją ginamės nuo priešų. Tai neapsakomai sunkus darbas, bet mes jį įveiksime savo brangiosios kariuomenės padedami. Ji savo kraują jau praliejė dėl mūsų laisvės. Valstybės Tarybos vicepirmininko prašomi visi iškilmingojo posėdžio dalyviai atsistojimu pagerbė žuvusius už Lietuvos nepriklausomybę.

Ministras pirmininkas Mykolas Šlezevičius savo kalboje nupasakojo sunkumus, kuriuos mūsų tauta turi pakelti atstatydama savo nepriklausomą valstybę. Po ministro pirmininko kalbos kalbėjo Kriščiūnų Demokratų, Tautos Pažangos ir Santoros frakcijų atstovai. Po to sekė įvairių organizacijų sveikinimai. Visi sveikinusieji reiškė tvirtą viltį, kad lietuvių jaunimas susisipiejęs į savo karių eiles, pajėgs apginti Lietuvos laisvę.

20 val. Miesto Teatre įvyko iškilmingas spektaklis, kuriame buvo suvaidinta M. Šaulėniškio 6 paveikslų tragedija "Pilėnų Kunigaikštis". Šiame veikalė buvo atvaizduota karžygiškoji Lietuvos praeitis. Tas valdinimas gausiai susirinkusiems žiūrovams lyg sakė, kad lietuvių tautoje vėl turi atgimti senovės karžygiškoji dvasia, nes tik tai dvasiai atgijus lietuvių įstengs apginti savo laisvę.

Tą patį skelbė ir vasario 16 d. Valstybės Tarybos Lietuvos piliečiams išleistas atsišaukimas. Šiame

atsišaukime, be kitko, sakoma: tegul neišdilsta vasario 16 mūsų širdyse, tegu mini ją amžinai mūsų vaikai ir vaikų vaikai! Tebūnie ji mūsų tėvynės atgimimo diena! Lietuvos Tarybos tartas nepriklausomybės žodis buvo mūsų visų širdyse ir sielose. Jo nieks negalėjo ir negalės užloptinti! Jis veržiasi aikštėn, reiškiasi darbais, tampa kūnu. Lietuvos Taryba paskelbusi Lietuvą nepriklausoma, deda visas pajėgas tai nepriklausomybei vykinti. Lietuvos priešininkai atsidėję, įnirtę, pasiryžę vėl pavergti mūsų gimtąją šalį, kliudę jai tą darbą kur tik galėjo ir kaip tik galėjo.

Toliau atsišaukime sakoma, kad dabar didžioji Lietuvos dalis svetimų užimta ir naikinama. Priešai plėšia Lietuvos turtus, Lietuvos duoną ir veža juos svetur. Badas gresia mūsų broliams jau patekusiems į prispaudėjų rankas, gresia ir visai šaliai, jei nesugebėsime nuo jų apsiginti. Tėvynė didžiausiam pavojuje. Gali žlugti jos laisvė, jos nepriklausomybė ir liktų mūsų šaliai vien amžinas skurdas ir vergovė.

"Lietuviai! Mūsų krašto, mūsų žemės ir laisvės likimas mūsų pačių rankose. Tegu atbunda mūsų Lietuvos narsiąjų karžygių dvasia. Senovėje, kada nekartą nuo žmūs priešininkai užpuldavo Lietuvą iš visų pusių, kada rodėsi nebėra išganymo, mūsų protėviai stodavo petys į petį į kovą dėl savo laisvės išvydavo priešus ir išvadudavo ją; tai būkime ir mes verti jų ainiai, -- stokime vyras į vyrą ginti tėvynės. Laikinoji Vyriausybė daro tvarką šalyje, organizuoja Lietuvos pulkus. Lietuvos karžygiai jau tūda gyvybę ir guldo galvas dėl gimtojo krašto, dėl mūsų laisvės. Stokime į jų eiles visi, kas pakeliamė ginklą. Būsim stiprūs ir drąsus -- atremsime visus priešo antpuolius, išvysime jį iš Lietuvos žemės ir išgelbėsime ją iš vergovės." A. D.

Lietuva po komunizmo batų.

KRYŽKELES

A. VIENUOLIS

GELBĖKIT - PIKTA DVASIA ĮSIKABINO!

Bet piktoji dvasia atstoti nenorėjo ir tvirtai laikė kryžiuotį.

Tai joame visi.

O jei mūsų jie jau laukia kur nors pasislėpę? Kas tikras, riteri, kad, kol mes klaidžiojame po miškus, pėms kas nors nepranešė?.. Broliai, mums rasti nor ko žūt būt reikia pereiti raistą nepastebėtiems. Palydovas sako žinąs tokį takelį, bet esą klampu.

— Klampu, tai nieko, bet tik galima būtų pastebėtiems prie pilaitės prisiartinti, — drąsinosi broliai.

Riteris Drankas pagalvojo ir, įsakęs visiems laikytis tylūs, paliepė palydovui joti pirmam ir vesti būrį per raistą. Arkliams, kad neprunkštų ir nežvengtų, buvo uždėti antsnukai.

— Šis takelis dar buvo žymus ir raistas ne taip jau klampus, nors arklius reikėjo vestis už pavadžū. Bet juo toliau, juo labiau takelis pradėjo vingiuoti, sukintėsi ir, privedęs prie liekno, pasibaigė. Kūlgailis liekną apjojo ir takelį vėl surado, bet raistas pasirodė toks klampus, kad arkliai ir be raitelių iki pilvo grimzdo dumble, ritosi per kelmus, per šiekštus ir drabstė purvu. Kryžiuočiai keikėsi, graibe kojomis šiekštų, gailių šaknų ir šokinėjo nuo kimso ant kimso. Kartais kuris nors brūsis, nepatvirtęs ant kupsto, pateškėdavo marmalyne ir iktu išsimaudydavo dumble. Iš pradžių visi dar apjojo savo kurpaites, savo baltus apsiaustus, parišo kėlpos ir, kad neaptaškytų, apdengė balnus, bet vėliau nuėjo į viską ranka ir tik rūpinosi vesti savo arklius ir patys sveiki iš raisto iškapatuoti.

— Kad tu mus užvedei, gyvate, aš tau galvą nuvošiu! — nuėjo Kūlgailį Hansas Zvibakas ir griebėsi kalavijo, bet tuo metu jo arklys pašniokštėjo į akvarą ir jį patį ištraukė.

— Tu, pagonie, tyčia taip su mumis padarėi! — puolė jį ir riteris Drankas.

— Narsusis riteri, juk aš gi jums sakiau, kad čia bus klampu, ir aiškinau, kad sausiausias kelias tai per tiltus, bet jūs patys pasirinkote šitą takelį!

— Kad čia jokio takelio nebūt! — irėo Drankas.

— Bet buvo, narsusis riteri, tu pats matei, kad buvo. — ramiai aiškinosi Kūlgailis, nes žinojo, kad čia jam negresia joks pavojus.

— O dar toli iki lauko?

— Dar kita tiek, narsusis riteri.

— Drankas išsikeikė ir nesuprato, ar tas žemaitis rimtai kalba, ar tik juokiasi iš jo, vadindamas dar narsusiu riteriu, tuo tarpu kai jis dabar buvo labiau panašus į elpū visą, negu į narsųjį riterį.

— Ko stovi, eik ir rodyk kelią, — prašvokštė Hansas Zvibakas, laikydamas pusiausvyrą ant kas-kari grimzdančio kupsto ir tempdamas už apinasrio savo žirgą.

— Pirmyn negalima, čia akivaras, — atsakė Kūlgailis.

— Tai vesk aplink.

— Aš ir vedu, — ir Kūlgailis, įsikabinęs savo arklio uodegą, nusivoliojo per kelmus ir šiekštus. Jis tyčia ieškojo klampesnių vietų, bet rudenį raistas buvo taip išdžiūvęs ir užžėtes gailiais ir viksvomis, kad arkliai grimzdo tik iki pilvo. Pagaliau įvedė ir į pačią marmalyne. Kryžiuočiai susirūpinę ne tik dėl savo arklių, bet ir dėl savo gyvybės, juo labiau, kad artinosi vakaras, o naktį tokiame raiste galėtų išsmaugti juos miško dvasios.

Vos tik Hansas Zvibakas pamane apie piktasias dvasias, kai čia pat, užpakaly jo, pasigirdo siaubingas riksmas:

— Broliai krikščionys, gelbėkit!.. O heilige Maria, žūstul!

Broliai taip persigando, jog iš pradžių kiekvienas pamane, kad jie iš netyčių užpulti, ir griebėsi ginklo. Juo labiau persigando, nes buvo įsakytą laikytis tyliai tuo metu „žūstantis“ dar šurpiaus suriko:

— Gelbėkit, broliai, žegnokit — pikta dvasia įsikabinol!

— Gelbėkit, broliai, žegnokit — pikta dvasia įsikabinol!

— Gelbėkit, broliai, žegnokit — pikta dvasia įsikabinol!

— Gelbėkit, broliai, žegnokit — pikta dvasia įsikabinol!

— Gelbėkit, broliai, žegnokit — pikta dvasia įsikabinol!

— Gelbėkit, broliai, žegnokit — pikta dvasia įsikabinol!

— Gelbėkit, broliai, žegnokit — pikta dvasia įsikabinol!

— Gelbėkit, broliai, žegnokit — pikta dvasia įsikabinol!

— Gelbėkit, broliai, žegnokit — pikta dvasia įsikabinol!

— Gelbėkit, broliai, žegnokit — pikta dvasia įsikabinol!

— Gelbėkit, broliai, žegnokit — pikta dvasia įsikabinol!

— Gelbėkit, broliai, žegnokit — pikta dvasia įsikabinol!

— Gelbėkit, broliai, žegnokit — pikta dvasia įsikabinol!

— Gelbėkit, broliai, žegnokit — pikta dvasia įsikabinol!

— Gelbėkit, broliai, žegnokit — pikta dvasia įsikabinol!

Visiems net plaukai ant galvos pasišiaušė. Bėgti nuo piktos dvasios nebuvo kur. Slėptis — taip pat. Vienintelis ginklas — kryžius ir rōžančius, bet ir patiems reikėjo kaip nors gelbėtis. Pasidarė baisus sumišimas. Kiekvienas muginos, stengėš pašokti aukštyn, iš karto ištraukti iš dumblo abi kojas ir neduoti įsikabinti piktajai dvasiai. Kai Kūlgailis atsigrėžė atgal, jis pamatė tokį reginį, kaip kad pavasarį į varlių balą būtų netikėtai nusileidęs gandrās: visi burbuliavo, murmulioavo, kapstėsi, mekeravo rankomis, kojomis ir visi stengėsi į visas šalis ropodami pabėgti. Riteris Drankas tik dabar atsiminė turįs savo kalavijo rankenoje šventų relikvijų, o savo skyde šventos žemės nuo viešpaties grabo žiupsnelį. Šokdamas nuo kupsto ant kupsto, jis puolė ten, kur šurpiai šaukė pagalbos. Prišokęs pamatė baisų reginį: ginklanešys Oskaras Fuchsas laikėsi abiem rankom įsitvirtinęs savo arklio uodegos, o jį iš užpakalio traukė atgal į liekną įsikabinusi jo kelnų kažkokia biauri, purvina raisto lūtybė.

— Atstok, dvasia piktoji! — suriko riteris Drankas ir, atkišęs skydą ir kryžiską kalavijo rankeną, pradėjo kalbėti „Tėve mūsų“. Bet piktoji dvasia atstoti nenorėjo ir, įsikabinusi į kelnes, tvirtai laikė kryžiuotį.

— Riteri, broli, neduok krikščioniškai sielai be atgailos pražūt! — jau silpdamas suriko ginklanešys Oskaras Fuchsas.

Tuomet riteris Drankas su žodžiais „būk valia tavo“ puolė piktąją dvasią kalaviju ir perkirto jai ranką, kuria ji laikė įsikabinusi Oskarą Fuchsą. Viena rankos pusė pasiliko įkibusi į ginklanešio kelnes, antra panėrė atgal į dumblą. Nelaimingasai išsivadavo. Ir tik dabar riteris Drankas ir kiti broliai pamatė, kad tai buvo ne pikta dvasia ir ne ranka, o rankos drūtumo šiekštās šaka. Išsikeikęs ir žvilgsniu paniekinęs broliuką Oskarą, riteris Drankas paknopstomis sugrįžo prie savo žirgo.

Jei Kūlgailio, gyvybei nebūtų grėsęs keršto pavojus, tai jis, žiūrėdamas, kaip maudosi ir voliojasi purvuose persigandę šarvuoti riteriai, būtų tik juokėsis ir džiaugėsis, bet dabar ir jam buvo ne-jauku. Baigiant klampoti iš raisto, kelių raitelių arkliai taip pavargo, kad jau nebegalėjo ir kojų pavilkti; ir juos iš lieknų reikėjo už uodegų traukti; kiti buvo susižeidę į aštrias šiekštās savo kojas, apsidrasę papilves; ir tokius reikėjo palikti.

Oskaras Fuchsas buvo labiau panašus į negyvėlį, negu į žmogų, ir jam reikėjo padėti.

Kai išklampėjo ant sausumos, buvo net gėda vieniems į kitus pasižiūrėti: balti jų apsiaustai buvo šlapi, rūda ir purvais apdrabstyti; visų buvo susitepę veidai, visiems tuojau reikėjo praustis, valytis ir džiovinintis. Arklius, nuėmę nuo jų balnus ir mitukus, išmaudė upokšny, šiek tiek apsilavė ir patys. Išsidžiovininti nebuvo laiko. Broliai ir knechtai kaleno dantimis, zujo vietoje ir nerimavo. Bet ugnį kurti ir nusirengti buvo užginta. Vienintelė jų viltis buvo tuojau paimti pilaitę ir joje prie ugniakurų išsidžiovininti ir pasilsėti. Bet toji jų svajonė buvo toli. Jei ligi šiol reikėjo bristi purvu, nardyti dumble, tai gal tuojau, samprotavo kiekvienas, teks gintis, pulti, kopti ant sienų ir madytis kraujyje.

Kad nereikėtų lieti kraujo, Hansas Zvibakas sumanė įeiti į pilaitę apgaule. Jis pasiėmė su savim dešimtį narsesnių brolių ir nuėjo į pilaitę. Riterį Dranką su visų būriu paliko paraistėj ir įsakė laukti ženkle — švilpuko. Išgirdus švilpuką, tuojau visiems pulti prie pilies vartų ir brūntis į vidų.

XIX

Buvo jau prietema. Hansas Zvibakas su broliais dar iš tolo užsidegė žibintuvus ir, garsiai kalbėdamiesi, pamažėl artinosi prie pilaitės. Ant sienų viename bokšte buvo nuleista vėliava, kas reiškė, kad šeiminkų nėra namie. Pilaitėje buvo taip tylu, kaip ir pirmą kartą, pavasarį. (Bus daugiau)

LIETUVOS ATSIMINIMŲ
RADIJO VALANDA JAU 16 TUS ME-
TUS SKRIEJA PAS KIEKVIENĄ.
LIETUVŲ DIDŽIOJO NEW-YORKO
N. J. IR CONN. APYLINKĖJE KU-
RIS IEŠKO ATSIGAIVINIMO LIE-
TUVIŠKAME ŽODYJE IR DAINOJE.

ŠEŠTADIENIAIS
NUO 4:00 IKI 5:00
VAL.PP.

STOTIS **WEVD**

(1330 KIL. IR 97.9 MEG. FM)

DIREKTORIUS - JOKUBAS J.

STUKAS

1264 WHITE ST. HILLSIDE N.J.
WAVERLY 6-3325

Casino Theater - 86 St.

210 EAST 86th STREET - NEW YORK CITY

Nuo vasario 15 iki 21

SCHULD ALLEIN IST DER WEIN

Ernst Waldow - Inge Stoldt

ASCHENPUTTEL

Rita Novotny - Renate Fischer

Wagner Theater

110 WYCKOFF AVENUE, BROOKLYN, N. Y.

(arti Dekalb Ave)

Nuo vasario 15 iki 20

EHE FUR EINE NACHT

Gustav Frohlich - Adrian Hoven

DER MAJORATSHERR

Willy Birgel - Harry Liedtke

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS KAVALIAUSKAS

LICENSED PENNA AND NEW JERSEY

1601-3 SOUTH SECOND STREET

PHILADELPHIA, PA.

Telefonas: DE 4-5136

CHARLES J. ROMAN

(RAMANAUSKAS)

1113 MT. VERNON STREET

PHILADELPHIA, PA.

Telefonas: PO 5-4110

PARK FLORIST

MATTHEW MAZEIKA, Savininkas

Gėlės pristatomos į bet kurias pasaulio vietas

80-15 JAMAICA AVENUE

(Škersai nuo Haven centro)

WOODHAVEN 21, N. Y.

Telefonas: Virginia 9-3112

REPUBLIC WINE
&

LIQUOR STORE
MARIJONA IR JURGIS
JOKUBAIČIAI

322 UNION AVENUE

BROOKLYN 11, N. Y.

Tel. EVergreen 7-2089

Neseniai įvykusiame ALTS Philadelphijos sk. susirinkime darė pranešimus iš New Yorko atvykę LLK narys dr. B. Nemickas ir LNF pirm. A. Senikas. Iš kairės į dešinę (pirmoje eilėje): B. Misliauskienė, H. Jonienė, dr. B. Nemickas, G. Bakuckienė, A. Senikas, P. Valienė, V. Bagdonavičius, P. Mitalas. Antroje eilėje: J. Pakuckas, J. Česonis, P. Balčius, H. Misliauskas, A. Impulevičius, B. Ladinauskas, B. Valius, M. Vaišnys, B. Varkūnas, Stovi: V. Macijauskas, Z. Jančauskas, P. Makarauskas, A. Dilba, P. Didelis, V. Surma, J. Mušaitis ir A. Jonys.

(E. Jakaicio nuotrauka)

DABAR

(Atkelta iš 4 psl.)

Ir nesakykite, kad šitie protestai, kuriuos mes, minėdami Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo sukaktį, dabar reiškiamo, nepasiekia pasaulio sąžinės.

Ar anais metais, minėdami Spalio 9 d., mes savo protestais nepasiekdavome pasaulio sąžinę?

Kaip tada, kovojant dėl Vilniaus ir trečdalis etnografinės Lietuvos žemių, teisybė buvo mūsų pusėje, taip dabar ji yra mūsų pusėje, kovojant dėl viso krašto išlaisvinimo.

Teisybė, kuri anksčiau ar vėliau vistiek triumfuos yra ir kitų pavergtų tautų pusėje.

Štai kodėl viltis, tas stipriausias mūsų kovos ginklas, neleidžia mums nusiminti.

Pranas Tyliava

Nauja dantų gydytoja

DR. STEFA DIMIENĖ šiomis dienomis atidarė dantų gydymo kabinetą, 354 Nichols Ave., Brooklyn 27, N. Y.

Dr. S. Domeikaitė - Dimienė, kilusi iš Žemaitijos, mokėsi Plungėje ir Telšiuose. Odontologiją studijavo Kauno Vytauto Didžiojo ir Hamburgo, Vokietijoje, universitetuose, ir 1948 m. baigusi Hamburgo u-tą gavo D. M. D. laipsnį.

Į JAV atvyko 1949 metų rudenį. Dantų gydymo praktikavimo teisėms gauti, pagal vietos įstatymus, dr. S. Dimienė turėjo dar papildomai studijuoti 3 metus New Yorko universitete. 1956 metais sėkmingai u-tą baigė, įgydama D. D. S. laipsnį. Be to, dr. S. Dimienė yra išlaidiškiai ir vadinamus „National“ egzaminus, kur su papildomu praktikos egzaminu, gali praktiškai verstis 32 valstijose.

Dr. Dimienės kabinetas randasi vienas blokas nuo Myrtle (Canarsie linijos) ir Wyckoff (Myrtle linijos) stoties, kur susikryžiuoja St. Nicholas, Woodbine ir Myrtle gatvės. Patogus privažiuojamas autobusais iš Maspeth, Woodhaven ir kitų vietovių.

Priėmimo valandos pagal susitarimą, skambinant telefonu VAndyke 1-1825.

LTA Sambūris, New Yorke, vasario 23 d. 7 val. vakare kviečia visus atsilankyti į

UŽGAVENIŲ BLYNŲ VAKARĄ,

kuris įvyks naujai atremontuotoje Piliečių Klubo salėje, 280 Union Avenue, Brooklyn, N. Y.

Svečiai bus vaišunami tradiciniais užgavėnių blynais ir kitais skanėšiais. Šokiams gros R. Butrimo orkestras. Įėjimas 3 dol. Studentams, moksleiviams ir kariams 1 dol.

LTA SAMBŪRIO VALDYBA

BROOKLYNO VAIDINTOJŲ TRUPĖ

savo veiklos 5-čiui paminėti

APREIŠKIMO PARAPIJOS SALĖJE BROOKLYNE

NORTH 5 IR HAVEMEYER GATVIŲ KAMPAS

Šeštadienį, vasario 23 d.

vaidins

PRIEŠAI

F. Neveravičiaus 6 pav. pjesę su prologu

REŽISUOJA DRAMOS AKTORIUS VITALIS ŽUKAUSKAS

Po vaidinimo šokiai grojant JOE THOMAS ORKESTRUI

Įėjimas: Auka \$2 ir \$1.50, šokiams \$1.25

KAIP BRAZĖ CARUI NEŠĖ BATUS

Vasario 8 d. minėjo savo amžiaus 80 metų sukaktį Vienybės skaitytojas C. K. Brazė, gyv. 4325 S. W. 13th Street, Miami, Florida.

Sukaktuvininkas nors susilaukė gražaus amžiaus, bet atrodo daug jaunesnis ir kupinas energijos. Dar teberašinėja į kaikuriuos lietuvių laikraščius žinių iš Floridos paangės ir tebedalyvauja lietuviškoj višumeninėj veikloj.

C. K. Brazė dabar yra pensijoje ir su savo žmona Julija

nuolat gyvena Floridoje, įsigiję gražius namelius.

Gerbiamas sukaktuvininkas yra išgyvenęs daug įvairių įvykių, bet man į atmintį krito ypač šis.

Dar būdamas jaunuoliu, St. Peterburg (Petrapilyje), Rusijoje, dirbo ir mokėsi vienoje batsiuvių dirbtuvėje. Ten ir Rusijos caras Nikolajus II užsisakydavo sau batus. Kartą jaunuoliui Kaziukui Brazevičiukui (dabartiniam C. K. Brazei) teko ir Carskoje Selo pa-

matyti. Dirbtuvėje padarė labai gražius carui batus ir padavė mūsiškiui Kaziukui juos nunešti. Turbūt, jis buvo pats žvaliausias dirbtuvės vaikas, kad jam patikėjo tokias pareigas. Nunešė carui batus ir gavo už atnešimą 5 rublius arbatpinigių. Anais laikais tai buvo gana didelis pinigas.

O 1905 m. revoliucijos metu tas pats Kazimieras Brazevičia dalyvavo sukilime prieš carą.

St. B-us

MINĖJIMAS

Bridgeport, Conn. - Lietuvos Nepriklausomybės 39 metų minėjimas įvyksta sekmadienį Vasario 17 d., Šv. Jurgio parapijos svetainėje. Pradžia 4 val. Kalbės iš New Yorko atvykęs Pranas Vainauskas, kun. J. V. Kazlauskas ir kun. P. Prancuskus.

Meninę programą išpildys parapijos choro grupė dainininkų, bus tautiniai šokiai, vaikų eilėraščiai, ir viena jauna šokėja pašoks solo tautinį šokį.

Visi Bridgeporto ir apylinkių lietuviai kviečiami dalyvauti šioje metinėje šventėje.

ALT

Fire - Auto - Liability - Burglary - Glass Plate

ROBERT F. NARK

APDRAUDOS SPECIALISTAS

26 Court Street
Brooklyn 1, N. Y.
Main 4-6400

700 Caroline Ave.
N. Valley Stream, N. Y.
Valley Stream 5-0783

Life - Health - Acc. Household - Compensation

LIETUVIŲ PILIEČIŲ KLUBAS

Salės šokiams, vestuvėms ir kitokiems pobūviams prieinamos kainomis. Geriausi gėrimai pigiausiomis kainomis.

Lietuviški maisto gaminiai.

Patriotinių organizacijų susirinkimams patalpos nemokamai.

Visais reikalais kreiptis į klubo vedėją V. E. Mikalauską.

280 Union Ave

Brooklyn, N.Y.

Telefonas: EVERgreen 4-9672

Jeigu norite siųsti siuntinius į SSSR, Latviją, Estiją, Ukrainą ir kt. kreipkitės į seną, pačią patikimiausią firmą --

PARCELS TO RUSSIA, INC.

1530 BEDFORD AVE., BROOKLYN 16, N. Y.

Tel. INgersol 7-7272, INgersol 7-6465

Igalota Inturisto Maskvoje priimti muttus čia vietoje.

PAJAMŲ MOKESČIŲ MOKĖTOJŲ ŽINIAI

Pajamų mokesčių arba income tax rinkėjams dabar rugtąpūtė. Taksų mokėtojams tai nemalonu, bet būtina pareiga - 1956 m. pajamas raportuoti. Bet šį galvosukį verta pavesti sąžiningiems taksų specialistams.

Šia proga pranešu savo klientams, kad dabar taksų reikalu į mane kreiptųsi šiuo adresu:

D. KLINGA, 337 UNION AVENUE, BROOKLYN 11, N. Y.
(kreiptis nuo 10 val. ryte iki 8 val. vakaro)

SPORTO GYVENIMAS

REDAGUOJA KESTUTIS ČERKELIŪNAS

KAS TAS ANTANAS MIKĖNAS

Pirmasis lietuvis lengvatletis, olimpinuose žaidimuose laimėjęs sidabro medalį, yra Antanas Mikėnas, Melbourne 20 km pradžingniavęs per 1 val. 32 min. 3 sek.

Mikėnas sportu susidomėjo Ramygalos vidurinės mokyklos krepšinio aikštelėje. Pradžioje nelabai sekėsi, bet noras ir darbas viską įveikė, ir po kurio laiko Antanas buvo įtrauktas į mokyklos rinktinę. Paskui, baigęs Panevėžio mokytojų seminariją, mokytojoavo Kėdainiuose. Dėstė matematiką, kuri jam nebuvo prie širdies, tad nutarė įstoti į Kūno Kultūros Institutą Kaune. Tai buvo 1948 m.

Institute Mikėnas pradėjo mėtyti ietį, pasiekė 50 m, bet netrukus, per pratybas keldamas sunkumus, patempė nugaros raumenį ir ieties mėtyti daugiau negalėjo. Susidomėjo dviračių sportu, bet čia nevyko, o ir tokios specialybės institute nebuvo. Trečiam kurse reikėjo pasirinkti specialybę ir laikyti egzaminus. Kur Antanui ieškoti sportinio pašaukimo? Bando bėgti kilometrą — nieko neišėina. Pagaliau vienas prietelių Mikėną sudomina ėjimu. Sako, netrukus Vilniuje vyksta Žalgirio klubų pirmenybės ir stinga ėjimų. Pataria pabandyti, — gal kartais ir pavyks.

Antanas sutinka. Keletą savaitių įtemptai treniruojasi, bet varžybos atidedamos. Mikėnas atvyksta į Vilnių, bet tik teisėjauti moksleivių pirmenybėse. «Kai buvo paskelbta, kad 5 km ėjikai turi pasiruošti pradmei, Antanui blykstelė mintis — o gal ir jam kartu su moksleiviais pabandyti? Nieko nelaukdamas, nusimeta drabužius.

— Ką tu čia, juokus krėti? — nustebo draugai. «Bet Antanas visiškai rimtai ir nieko nepaisė, kai draugai šypstelėjo, jog bus gėda, jei gimnazistai aplenks...»

Ir taip Mikėnas pradėjo karjerą kaip ėjikas. Nors pabaigoj į batą įkrenta akmenėlis, skauda padą, bet Antanas atžingsniuoja rekordiniu Lietuvai laiku per 23 min. 39 sek. Laimėjo lengvai, buvo fiziškai pasiruošęs, bet technika labai silpna ir pirmąją pergalę nulėmė jėga.

Bėgo laikas, Mikėnas dirbo, dalyvavo varžybose, tik bėda, kad neturėjo trenerio, pats stengėsi ilginti žingsnį, siekti

ritmo kūno laikysenoj, kvėpavime. Po truputį pagerino visą eilę Lietuvos rekordų. Kartą Kijeve 50 km praėjo per 4 val. 29 min. 29 sek. ir taip pirmą kartą įsiterpė į tarptautinio masto ėjikus. 1955 m. Mikėnas šį Lietuvos rekordą numušė iki 4:13.54.2. Įdomu, jog šios abi pasekmės yra geresnės, nei Melbourne olimpinuose žaidimuose, kai nuotolį laimėjęs Read (Naujoji Zelandija) atžingsniavo per 4:30.42.8.

Savo pasiekimais Mikėnas yra pirmasis Lietuvos sūnus, iškovojęs sau vietą tarptautinėj lengvatlečių šeimoj.

DĖL FUTBOLŲ TAURĖS

Porą sekmadienių dėl nepalankaus oro poilsiaavę, New Yorko Lietuvių SK futbolininkai žaidė pirmąsias rungtynes DAFB taurės varžybose ir sausio 27 d. nugalėjo Garfield-Passaic 5-3 (3-3). Priešininkai vedė 9-2 ir vėliau 1-3, bet mūsų ėjikai atsigavo ir nugalėjo energingą lygos komandą. Pergalės įvarčiai: Gražys - 2, Arens (iš baudinio), Vitiukas, Bileckis.

Vasario 3 d. Lietuvių SK taurės rungtynėse pralaimėjo prieš kitą lygos komandą Greek American SC 0-1.

IŠ LIETUVOS

* Stepas Butautas, vienas žymiausių krepšinininkų, yra para-

šęs krepšinio vadovėlių „Krepšinis“.

* A. Pocius yra numetęs diską 49,10 m, o kūjo metime yra pasiekęs 53,45 m.

* Stasys Šačkus, veteranas lengvatletis ir krepšinininkas, dešimt metų praleidęs Sibire, yra grįžęs į Kauną, kur dėsto Kūno Kultūros Institute.

* 1956 m. pradėtas leisti sporto laikraštis Spūrtas. Išėina du kartu per savaitę. Prieš tai bu-

DĖL SIUNTINIŲ I LIETUVĄ

Nuo vasario 1 d. įvyko kai kurių pasikeitimų dėl siuntinių į SSSR siuntimo. Pradėta kalbėti, kad į Lietuvą ir kitus esančius Sovietų ribose kraštus siuntinių nebegalima siųsti. Tai netiesa.

Nuo vasario 1 d. siuntinius į Lietuvą ir SSSR priima tik siuntinių persiuntimo firmos, kurios turi tiesioginius susitarimus su Inturistu, Maskvoje. Brooklyne, kaip iš skelbimo laikraštėje matyti, tokius Inturisto įgaliojimus turi Parcells to Russia, Inc., 1530 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y. Ši firma turi dar skyrių 651 Albany Ave., Hartford, Conn.

Parcells to Russia, Inc. ruošiasi ir daugiau skyrių atidaryti.

**Nepamirškite
atnaujinti
Vienybės
prenumeratą**

J. MARKIEWICZ

AND SONS, INC.
Laidotuvių Direktorius
15 TRUMBULL STREET
New Haven, Conn.
Telefonas: LOcust 2-9229

KARLONAS

FUNERAL HOME
Lietuviams tarnauja daugiau
kaip 20 metų.
280 CHESNUT STREET
New Britain, Conn.
Telefonas: 9-1181

vo leidžiamas to pat pavadinimo mėnesinis žurnalas (nuo 1952 m.).

* Veteranas krepšinininkas Leščinskas, tris metus išbuvęs Sibire, grįžo į Kauną. Buvo pradėjęs vėl žaisti krepšinį, dalyvavo Lietuvos rinktinėj, bet greitai dėl sveikatos pasitraukė.

* Lietuvoj slidinėja daugiau kaip 30,000 asmenų. Pirmenybėse stipriausi Vilniaus ir Kauno slidininkai.

* Futbolininkai B. Galvičius, Z. Ganusauskas, D. Ilgūnas ir S. Pažeržis, dar 1949 m. yra gavę Sovietų Sąjungos sporto meisterio vardą, o 1954 m. tuo pat vardu atžymėtas V. Saunoris.

PABALTIEČIŲ PIRMENYBĖS

New Yorke vykstančiame Baltijos Šachmatų Klubo čempionato turnyre kovos tęsiamos toliau. Vasario 1 d. buvo lošiamos aštunto rato partijos. Susitikimas tarp Staknio ir Zirnio neįgavus nei vienam nei kitam žaidėjui aiškesnės persvaros, baigėsi lygiomis, tuo tarpu Znotinš - Pamiljens partija liko neužbaigta geresnėje Znotinš padėtyje. Pilnas taškas be kovos tapo užskaitytas šiame rate Hazners naudai prieš Šukį,

kuris tarnybos sumetimais buvo priverstas iš turnyro pasitraukti.

Anksčiau pirmavusį turnyre Rankį, kuris aštuntame rate buvo laisvas, dabar prisivijo Zirnys. Abudu latviai turi surinkę tiek pat taškų ir veda rezultatu 5½ - 1½. Trečioje vietoje eina estas Allik su 5-3, gavęs tašką šiame rate iš savo tautiečio Ilves. Po jo seka ketvirtas Pamiljens pasekme 4½ - 1½, o po to su tiek pat taškų tačiau vienu minusu daugiau eina Staknys, toliau Znotinš ir Ditrichs abudu po 2½ - 2½ ir t. t.

Iki turnyro užbaigimo liko dar trys ratai sulošti. Devintas ratas įvyks vasario 8 d. Šiame rate susitinka Allik - Ditrichs, Hazners - Staknys ir Rankis - Znotinš.

E. S-nys

Elmhurst Auto Collission Repairs

ZIGMAS ZALIAUSKAS
Savininkas

Taisoma, parduodama, tarpininkaujama ir padedama nupirkti automašinas. Sąžiningas, geras ir prieinamas patarnavimas.

90-30 43rd AVENUE
ELMHURST, N. Y.
Tel. IL 7-1400 ir OL 7-1437

ALLIANCE CRYSTAL COCKTAIL BAR

Kazys ir Alvena Buividai

Vienas iš gražiausių kabaretų mieste. Geriausios rūšies maistas, įvairiausi gerimai. Vakarais muzika prie baro.

DU ORKESTRAI, FLOOR SHOW IR SOKIAI

80 St. Marks Place (8th St. ir 1st Ave.) New York, N. Y.
Telefonas GRammy 7-9765

DRAUDIMO REIKALAI, TAKSŲ (INCOME TAX) PARUOŠIMUI, NOTARINŲ DOKUMENTŲ TVIRTINIMUI, KREIPTIS Į JUOŽĄ ANDRIUŠĮ

GENERAL INSURANCE BROKER • CONSULTANT • NOTARY PUBLIC

Užpildomi federaliniai ir valstybės taksai, tvirtinami įvairūs dokumentai ir atliekami visų rūšių draudimai: gyvybės, namų, baldų, automobilių, biznų ir t.t.

GERAS PATARNAVIMAS

Kreiptis kasdien iki 8 val. vak. Šešt. iki 6 v. v.
87-09 JAMAICA AVENUE WOODHAVEN 21, N. Y.
Telefonas VIRginia 7-4477

All Languages Typewriter Co., Inc.

Lietuviškos ir angliškos rašomosios mašinėlės žemiausiomis kainomis: Nuo \$30.00 ir tt. Taip pat skaičiavimo mašinos, mimeografai ir kiti raštinės reikmenys.

119 WEST 23rd STREET
NEW YORK 11, N. Y.
Chelsea 3-8086

LIETUVIAI FUTBOLININKAI KVIEČIA ATSLANKYTI Į

LIETUVIŲ SPORTO KLUBO RENGIAMA

KONCERTA VAKARA

įvykstantį Vasario 16 d. 8 v.v.

APREIŠKIMO PARAPIJOS SALĖJE BROOKLYNE

PROGRAMOJE: 1. Lietuvos sportas - Lietuvos Nepriklausomybės 39 metų sukaktį minint - trumpas minėjimas. 2. Meninė dalis, išpildoma Rūtos ansamblio menininkų, vadovaujant radijo ir televizijos direktoriui Jokūbui Stukui. 3. Sokiai, grojant Romo Butrimo kapelai. 4. Gausus bufetas.

Tą pačią dieną svečiai iš Waterbury, Conn., „Gintaras“, žaidžia draugiškas futbolo rungtynes su Lietuvių Sporto Klubu. Rungtynių pradžia 3 v. p. p. Lietuvių aikštėje. Lietuvių Sp. Kl. aktyviems sportininkams įėjimas nemokamas. Visi kiti aukoja dolerį.

LIETUVIŲ SPORTO KLUBAS

GERIAUSIAS

INSURANCE ir REAL ESTATE

PATARNAVIMAS PAS

ORMAN & MICHELSON

110-04 Jamaica Ave.,

Richmond Hill, N. Y.

VIRGINIA 6-1800

LIETUVIŠKI SŪRIAI

Lietuviški sūriai, gaminami Michigan valstybėje yra švieži nes jie atgabenami lėktuvais.

Gydytojai sako, kad maitinimasis pienušiais produktais, ypač sūriu, stiprina žmogaus sveikatą ir ilgina jo amžių.

Petro Lisausko krautuvėje (prieš Maspetho lietuvių bažnyčią) taip pat galite gauti lietuviškos Boston Baking Co. gamybos duonos, tikrų lietuviškų dešrų ir šviežių, tiesiai iš fermos atvežtų kiaušinių.

Petro Lisausko krautuvėje gaminami tik švieži produktai.

PETRAS LISAUSKAS

64-09 CLINTON AVENUE MASPETH, N. Y.
Telefonas: TW 4-8087

WINTER GARDEN TAVERN, Inc.

BARAS • RESTORANAS

SALE VESTUVĖMS, SUSIRINKIMAMS, PARENGIMAMS.
VYTAUTAS BELECKAS, savininkas

1883 MADISON STREET BROOKLYN 27, N. Y.
(Prie Forest Ave. stoties, Ridgewoode)
Tel. EV 2-9586

MISIŪNU DEGTINĖS KRAUTUVĖ

RAY'S LIQUOR STORE

Juozas ir Izabelė Misonai, Savininkai

Didžiausias degtinės ir vyno pasirinkimas
Įvairiausios rūšies amerikoniški ir importuoti gėrimai.

103-55 LEFFERTS BOULEVARD, RICHMOND HILL, N. Y.
Telefonas: VIRGINIA 3-3544

HELEN POVILANSKIENE

BARAS ** RESTAURANAS

SALE ŠEIMYBINĖMS PRAMOGOMS

158 GRAND STREET BROOKLYN 11, N. Y.
Telefonas: EVERGREEN 4-9737

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS GARŠVA

231 Bedford Avenue Brooklyn 11, N. Y.
KOPLYČIA LAIDOTUVĖMS
Telefonas: EVERGREEN 8-9770

STEPHEN AROMISKIS

(ARMAKAUSKAS)

423 Metropolitan Avenue Brooklyn, N. Y.
Telefonas: EVERGREEN 7-4335 Kopyčia Laidotuvėms

MATHEW P. BALLAS FUNERAL HOME

MATHEW P. BALLAS ALB. BALTRUNAS-BALTON
Direktorius Reikalų Vedejas
660 Grand Street Brooklyn, N. Y.
NOTARY PUBLIC
Telefonas: STAGG 2-5043

SHALINS FUNERAL HOME

KOPLYČIA LAIDOTUVĖMS

F. W. SHALINS, Jr. J. B. SHALINS
64-02 Jamaica Avenue Woodhaven, N. Y.
Telefonas: VIRGINIA 7-4499

AUGUST P. GUSTAS, Inc.

AUGUST P. GUSTAS, Prezidentas

354 Marcy Avenue Brooklyn, N. Y.
(KOPLYČIOS SUTEIKIAMOS IR KITUR)
Telefonas: EVERGREEN 7-4774

PATRICK FUNERAL HOME

635 North Wood Avenue Linden, New Jersey
Telefonas: LINDEN 2-4119

ROGERS FUNERAL HOME

P. RADZEVICIUS, Direktorius

410 Metropolitan Avenue Brooklyn 11, N. Y.
Telefonas: STAGG 2-4409

Visi šie laidotuvių direktoriai išnuomoja automobilius įvairiems reikalams.

HARTFORDO LIETUVIŲ ŽINIOS

Tėvynės Mylėtojų Drg. nariai turejo posėdį, išrinko naują valdybą, tikriau sakant, patiko tą pačią. Bėda, niekas nenori pareigų. Nutarė paminėti 60 metų TMD sukaktį, parengti porą pramogų su paskaitomis, praturtinti bent kiek miesto bibliotekos lietuvių skyrių, parūpinant jam daugiau lietuviškų knygų. Nutarimų vykdymas palikta valdybai.

Tenka pasakyti, kad nors ne daug TMD kultūrininkų, apie 45 nariai, visgi tarp jų yra keletas intelektualų, visuomenininkų, pav. adv. Leonas Mazotas, dr. J. Janis, muzikas J. Petkaitis, kompozit. E. Miniukienė, keletas buv. Lietuvos karininkų, jų tarpe ir pulk. T. Sireika, inž. J. Guntulis ir V. Miniukas, keletas kitų, daugumoje naujieji lietuvių, jų tarpe ir akademikas dr. A. Šerkšnas. Žodžiu, šis intelektualų sambūris ir senieji visuomenininkai suka kultūrinės veiklos ratą mūsų bendruomenėje.

Senesnės kartos turtingieji išvyko į Floridą, o neturtingieji kala pinigus, manydami, kad ir jie kada nors pasieks Floridą. Deja, daugelis jų kas mėnuo iškeliauja į amžinybę. Žodžiu, kultūrinės veiklos ratas nebesuka taip, kaip prieš dešimtmetį.

Sunkiai susirgo adv. Frank Monchūno brolis Edvardas, išvežtas į Bostono ligoninę. Pats adv. F. Monchūnas sėkmingai

praktikuoja ir demokratų partijoje pasireiškia savo veikla.

Sugrįžo iš ligoninės po operacijos P. Labanauskas. Neseniai susižeidė Ona Sekienė, velionio Sekio žmona. Adv. Leonas Mazotas, Amer. Liet. Pil. Klubo pirm., labai veiklus žmogus: greta profesinio darbo, daug dirba kaip atsargos karininkas ir lietuvių veikloje nepaskutinis, dažnai pirmutinis.

Pilkaukai iš Floridos rašo, kad tenai suvažiavę lietuvių iš daugelio kraštų, susirinkę, pasitaria lietuviškais reikalais. Kitas TMD narys, F. Haika, praneša, kad netrukus grįš iš Floridos. Tuo tarpu V. Bakas rašo: „Man čia žuvavimas geriausia sekasi! Tai erzina pulk. Sireiką ir T. Janukevičių, mėgejus žuvauti.“

VMK

MINĖJIMAS

Hartford, Conn., Vasario 24 d. 3 val. po pietų ALT Hartfordo skyrius rengia Lietuvos Nepriklausomybės sukakties minėjimą. Dalyvaus JAV Kongreso atstovai ir eilė kitų svečių.

Reikia manyti, kad vietos ir apylinkių lietuvių minėjime gausiai dalyvaus.

Meninė minėjimo dalis šiomet skirtinga nuo kitais metais buvusių.

Minėjimas įvyks lietuvių parapijos saleje, Broad ir Capitol Avenue.

J. B.

VISAME NEW YORKE NERASITE GRAŽESNIŲ

IR PATOGESNIŲ SALIŲ, KAIP

GRAND PARADISE

Ką nerengtumėte -- koncertą, vestuves, šoktus ar prakalbas -- Grand Paradise gali tilpti nuo 25 iki 2000 dalyvių.

J. Weinstein

Reikalų Vedejas

320 GRAND STREET BROOKLYN 11, N. Y.
EVERGREEN 7-1123

PAJAMŲ MOKESČIŲ (Income Tax business and individual)

buhalterijos ir apdraudos reikalais kreiptis į

FRANK DIMAS - PUBLIC ACCOUNTANT -

INSURANCE BROKER - ISTAIGA

764 CYPRESS AVENUE, RIDGEWOOD 27, N. Y.

(Du blokai nuo Myrtle Ave. stoties, važiuojant Canarsie line)

Istaiga atdara kasdien nuo 3 v. p. p. iki 9 v. v.

Seštadieniais nuo 10 v. r. iki 6 v. v.

EV 1-4774, MI 2-4076

Norite geros—meniškos fotografijos

PORTRETO, ŠEIMOS, VAIKU, ĮVAIRIŲ PROGU (vestuvių, krikštynų, gimtadienių, įvairių pobūvių ir pan.) NUOTRAUKŲ: norite atnaujinti seną fotografiją?

Jums geromis sąlygomis padarys

VYT. MAZELIS

gyv. 422 Menahan Str., Ridgewood, Brooklyn, N. Y.
Skambinti tel. HYacint 7-4677

FRANK NARBUTAS

NAMŲ DAŽYTOJAS

IR DEKORATORIUS

Turis 15 metų patyrimą ir apdraudą šioje srityje.

Darbas visada atliekamas rūpestingai ir gerai

115-53 NEWBURG ST., ST. ALBANS 12, N. Y.

Telefonas: LA 5-4292

Ispūdžiai iš koncerto

Solistė M. Kripkauskienė ir šio straipsnio autorius P. Puronas Vienybės koncerte, vasario 3 d. V. Mazelio nuotrauka.

Vienybės koncertus lankau nuo pat atvažiavimo į Ameriką -- šeštą koncertą iš eilės. Ir taip džiugu pastebėti, kad tie koncertai smarkiai lipa aukštyn, kiekvienais metais vis įdomesni meniškai ir malonesni tautiškai.

Šį sykį Vienybės koncerte pabėrė visai naujų, vaižantiškai tariant, deimantiukų. Nekalbant jau apie visiems gerai pažįstamą ir visų mėgiamą baritoną Algirdą Brazį, kuris šiame koncerte pasirodė ypatingai gerai, koncerto dalyviai turėjo progos išgirsti visai naujų talentingų meno pajėgų, tai Monika Kripkauskienė, koloratūrinis sopranas ir Antanas Smetona, pianistas. Kada pastarasis dar visai jaunas, vos 18 metų, jau gali taip puikiai skambinti Beethoveną ir Chopiną, tai ateityje galime susilaukti žymaus virtuozo. Tuo tarpu Monika Kripkauskienė su puikiu koloratūriniu sopranu jau visai subrendusi meninė pajėga. Trumpai ir teisingai reikia pasakyti, kad tokie balsai ne kasdien gimsta. Lietuvių visuomenės pareiga sudaryti sąlygas Monikai Kripkauskienėi lavintis toliau. Čia Kultūros Fondo Valdybai puiki progą, nuo žaliojo stalo projektų prieiti prie realaus darbo. Tos sritis menininkų mes labai stokojame. Senieji jau nuo scenos traukiasi, bet nėra kas juos pavaduotų. Kitą kartą net gaila žiūrėti, kaip buvusi puiki meninė pajėga, šiandien ilgų metų naštos slėgiama, su sumenkusiu balsu ir išvaizda, turi išeiti į sceną vien dėl to, kad nėra kas ją pakeičia. Mūsų tautos vadavimo darbe reikalingi ne tik geri diplomatai, bet ir geri menininkai. Žodžiu, Vienybės koncertas buvo puikus. Nebuvo gaila, nugalėjus ir didelius atstumus ir blogą orą.

Laukiame sekančio Vienybės koncerto, o jis, pagal tradiciją, bus dar geresnis.

P. Puronas

New Yorkas ir Apylinkė

PRAMOGOS IR SUSIRINKIMAI

Vasario 16 d. 6 v. v. Piliėčių Klubu salėje, Brooklyne, New Yorko Tautinės Organizacijos rengia Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo 39 metų sukakties minėjimą.

Vasario 17 d. 4 v. p. p. Webster Hall, 11 St. ir 3 Ave. New Yorko, New Yorko Lietuvių Taryba rengia Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo 39 metų minėjimą.

Vasario 16 d. 8 v. v. Apriškimo Parapijos salėje, Brooklyne, Lietuvių Sporto Klubas rengia koncertą - vakarą ir Vasario 16 minėjimą su šokiais.

Vasario 23 d. 6 v. v. Apriškimo Parapijos salėje, Brooklyno Vaidintojų Trupė vaidina F. Neveravičiaus dramą „Priešai“. Po vaidinimų šokiai.

Vasario 23 d. LTA Sambūris rengia Piliėčių Klubu salėje Užgavėnių Blynų vakarą su šokiais.

**FEDERALINIUS IR
STĖITO MOKESČIUS
pildo prityrę specialistai**
Juozo Grabau įstaigoje
227 Bedford Ave.
Brooklyn, N. Y.
ST 2-7524

DIDŽIOJO NEW YORKO LIETUVIAI Šį sekmadienį jūs minėsite Lietuvos Nepriklausomybės 39 metų paskelbimo sukaktį

New Yorko Lietuvių Taryba kviečia į Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo 39 metų sukakties minėjimą, šį sekmadienį, vasario 17 d. (4 val. p. p.) Webster Hall, New Yorke.

Vasario 16 viso pasaulio lietuviams primena ilgų ir sunkių Lietuvių Tautos kovų už laisvę apvainikavimą. Tą dieną,

1918 m., Lietuvos Taryba Vilniuje paskelbė nepriklausomos demokratinės Lietuvos valstybės su sostine Vilniuje atstatymą ir pranešė pasauliui, kad Lietuva laisvai ir savarankiškai tvarkys savo gyvenimą. Iš tikrųjų Lietuvos nepriklausomybės metai buvo Lietuvių Tautos gerovės ir kultūrinio klestėjimo metai.

Bet Sovietų Sąjunga, sulaužiusi visas tarptautines sutartis, jėga pagrobė ir pavergė mūsų tėvų žemę ir tautai uždėjo sunkius vergovės pančius. Mūsų broliai ir seserys herojiškai veda žūtbūtinę kovą krašte, o jų viltys sudėtos į laisvajame pasaulyje gyvenančius lietuvius ir laisvąjį pasaulį. Nebūkime kurti jų pagalbos šauksmui.

Vasario 16 šventę minėdami, turime pademonstruoti pasauliui lietuvių susipratimą, nepalaužiamą vienybę ir ryžtą padėti Lietuvai išsilaisvinti. Kraujo aukos iš gyvenančių lietuvių tėvynė reikalauja, bet išsilaisvinimo kovai yra reikalinga visų moralinė parama.

Susirinkime visi į minėjimą su atviromis lietuviškomis širdimis ir dosnėmis rankomis. New Yorko lietuviai turi ne tik neatsilikti nuo kitų lietuvių kolonijų, bet joms parodyti gražų pavyzdį.

Tegul meilė Lietuvos dega mūsų širdyse.

New Yorko Lietuvių Taryba

KODĖL TĖVAS B. MIKALAUSKAS TURĖJO APLEISTI BROOKLYNĄ?

Tėvas B. Mikalauskas

Darbininkas pranešė, kad „Tėv. Bernabas Mikalauskas, dirbęs pusantrų metų Darbininko redakcijoje, paskirtas III Ordino komisarų tvarkyti tretininkų reikalams.“

Kas slepiasi už šios kuklios ir savo turiniu nekaltos žinėlės?

Brooklyne kalbama, kad pranciškonų vyriausybė tėvą Bernabą paskyrė „tretininkų komisarą“ prieš jo paties norą. Kalbama, kad Darbininko vyr. redaktorius p. Sužiedėlis, santykiuose su tėvu Bernabu Mikalausku, nepraktikavęs artimo meilės. Santykiai buvę tokie, kad jiedu, dirbdami vienoje redakcijoje, net nesišnekėdavę... Be to, kalbama, kad tėvas Bernabas, kuris Brooklyną apleido praėjusį pirmadienį, nebuvęs mėgiamas ir frontininkų, okupavusių pranciškonų laikraštį. Mat, tėvas Bernabas Mikalauskas sakėdavo, kad laikraštis turi tarnauti visiems, ne vien frontininkams. Nenuostabu, kad jis, dirbdamas Darbi-

ninko redakcijoje, bendradarbiaudavo Chicagos Draugui.

Tėvo Bernabo Mikalausko veikumas, sakoma, nepatikdavo ir kai kuriems kunigams. Kam, girdi, jis palaiko gerus santykius su kitų srovių žmonėmis, ypač su tautininkais? Dėl to vienas kunigas iš Philadelphiajos net atsisakęs skaičiuoti Darbininką...

Be savo tiesioginio pastoralinio darbo Brooklyne, tėvas Bernabas Mikalauskas buvo veiklus laikraštiniškas ir visuomenininkas. Jis yra Lietuvių Žurnalistų Sąjungos New Yorko skyriaus pirmininkas. Paskutiniu laiku jis buvo sumanęs organizuoti dainos ansamblį. Toks jo veikumas nepatikdavo tarp keturių sienų užsidariusiems skolastikams. Rezultate, kaip dabar Darbininkas praneša, įvyko „pakeitimai pranciškonų vienuolijoje“.

LOOK
LISTEN
AND LIVE!

To safeguard the United States from the horrors of an atomic air attack, civilian volunteer plane spotters are urgently needed now in the Ground Observer Corps. Join now! Contact Civil Defense today.

Keep your eye on the sky in the
**GROUND
OBSERVER
CORPS**
Call or write Civil Defense

Šį ketvirtadienį, vasario 14 d., tradicinė saldinių šventė, kurios metu artimesiems dovanojama širdies pavidalo saldiniai. Ona Ginkvienė savo saldinių krautuvėje kaip tik šiai šventei yra pasiruošusi.

Juozas Tysliava, Vienybės redaktorius, šį šeštadienį kalbės Elizabethe, ALTS skyriaus uždarame Vasario 16 minėjimo pobūvyje. Sekmadienį, vasario 17 d., Tysliava kalba New Yorko Lietuvių Tarybos rengiamame Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo sukakties minėjime, Webster Hall, New Yorke.

V. Zukauskas buvo nuskridęs į Detroitą, kur jis vaidino viename lietuvių parengime. Aktorius, be to, kviečiamas gastrolėms į Los Angeles, Cal.

Edm. Geibavičius, teisininkas, studijavęs ir gyvenęs Austrijoje, Vokietijoje ir Anglijoje, vasario 18 d. „General Taylor“ laivu atplaukia į New Yorką, kur jis mano įsikurti.

Domas Pentikas su žmona Teodora praėjusį šeštadienį artimų draugų tarpe minėjo 25 metų vedybinio gyvenimo sukaktį.

L. Sabaliūnas, V. Vaitaitis, A. Grigaitis, D. Švipaitė ir D. Čekaitė sudaro Santaros suvažiavimo New Yorko organizacinį komitetą.

J. J. Bačiūnas siūnčia linkėjimus iš La Guaira, Venezuelos. Be to, jis Vienybei atsiuntė straipsnį apie kompozitorius K. V. Banaitį, parašiusį lietuvišką operą „Jūratė“.

VI. Barčiauskas su žmona ir sūnum buvo pakviesti į svečius pas Jievą Rockefellerienę, įsikūrusią su sūnum Winthrop Jr. naujuose namuose. Ta proga Rockefellerienė svečiams parodė įdomų meno paveikslų rinkinį.

Ch. Mitchell, Ignas Sutkus su žmona ir Jakaitienė šiuo metu atostogauja saulėtame Floridos pajūryje.

Dana Gudaitė, Brooklyno vienybiečių Gudų dukterė, gegužės 30 d. susitaukia su Vytautu Mickevičium.

Marg. Sagevičiėnė, praneša, kad vasario 15 d. 9 val. rytuose Angelų Karalienės parapijos bažnyčioje Brooklyne, bus laikomos mišios jos vyro Juozo Sagevičiaus trijų metų mirties sukakties proga.

P. K. Vaičiūnas, ilgametis Vienybės laikytojas ir veikėjas iš Brockton, Mass., jau antras mėnuo atostogauja Floridoje. Į namus žada grįžti tik kovo mėnesio pabaigoje.

PARDUODAMA: Greenpoint'ėj 2-ji butų namas, 4 ir 5 kambariai, su šildymu, atskiras. Kaina \$7,500. Grynais \$3,000. Kreiptis: Juozas Grabau, 227 Bedford Ave., Brooklyn 11, N. Y. ST 2-7524.

PADĖKA

LSS New Yorko Skyriaus Valdyba nuoširdžiai dėkoja Vienybės redaktoriui p. Tysliavai už leidimą rinkti aukas Lietuvių Studentų Šalpos Fondui per jo laikraščio buvusį koncertą. Taip pat ji reiškia didelę padėką ir visiems tiems, kurie suaukojo net \$73.45.

Misterio Motiejaus nuotyčiai